Sayısı Her Yerde 3 Kuruş

KURUN

20 - 3üncü Yıl • Sayı 6806 - 746 • PAZARTESİ 21 İlkkânun 1936

Fransız Nasyonalistleri neler istiyorlar?

Sovyetlerden ayrılmak, İtalya ve Almanya ile birleşmek

(Yazısı 2 inci sayfada)

Alman elçisi ve Eden ne konuştular?

Eden Von Ribbentrop'a ihtarda mı bulunmuş?

(Yazısı 2 inci sahifede)

Berlindeki bir gizli toplantıda seferberlik hazırlığı konuşuldu

Bir Fransız gazetecisine göre:

Almanya harbe Çekoslovakyada isyan çıkarmakla başlıyacak

Fransanın müdahalsi umuluyor

Ecnebi imtiyazlarının son kalesini de aldık

Şark demiryollarının hükûmete devrü teslimi için yapılan hazırlıklar nihayet bulmuştur. Bugün filen devrü teslim muamelesine başlanacaktır. Bundan sonra Anadolu tarafında olduğu gibi Trakyada bulunan demiryolları dahi devlet idaresine geçmiş olacaktır. Osmanlı imparatorluğundan geri kalan ecnebî imtiyazlarının son kalesi de düşmüş bulunacaktır.

Hatırlardadır ki Şark demiryollarını almak için hükûmet ile şirket arasında temaslar başlayalı hemen bir iki yıl olduğu halde son zamanlara kadar müzakereler bri türlü neticelenmiyordu. Bunun sebebi işletme hakkını elinde tutan şirketin dolambaçlı yollardan giderek bu işi bahalıya satmak istemesi idi. Şirket imtiyaz müddetinin henüz bitmediğini ileriye suruyor, ancak hükûmet şirkete kârlı şartlar teklif ettiği takdirde işletme imtiyazını satmağa razı olacağını söyliyordu.

Fakat Bayındırlık Bakanlığı şirketin takip ettiği uyutma ve avutma politikasına aldanmadı. Demiryolunu almak için icap eden hazırlıklarda bulunduktan sonra şirkete karşı katî bir tavrı hareket aldı. Bir halde ki Şark demiryollarını ellerinde tutanlar bu işin müzakeresinin daha fazla uzatılmağa imkân bulunmadığı kanaatine vardı. İptida çok yüksekten tutulan satış teklifleri birer birer makul haddine indirildi.

ASIM US

Sonu. Sa. 2 Sü. 4)

General Göering

Berlin, 20 (A.A.) — Havas ajansının öğrendiğine göre, M. Goeringin geçen perşembe günü toplanmaga davet etmiş olduğu mahrem konferansta 300 kişi hazır bulunmuştur.

Dün neşredilmiş olan resmî bir tebliğde deniliyor ki:

"Ekonomi âlemine mensup 300 şahsiyet B. Hitler ile B. Goeringin etrafında toplanmışlardır. Bunlar dört saat mütemadiyen dört senelik program hakkında konuşmuşlardır.,,

Deveran eden bir şayiaya göre, içtima esnasında B. Goering, Almanyada âcilen bir sanayi seferberliği yapılması lüzumundan bahsetmiştir. Bu sözler hazırunda hayret uyandırmıştır.

Söylendiğine göre, B. Goering sanayicileri dört senelik programı tatbik hususunda göstermekte oldukları rahavetten dolayı muaheze etmiştir.

GOERİNGİN SÖZLERİ

B. Göeringin şu sözleri söylemiş olduğu rivayet edilmektedir:

(Sonu Sa. Sü 5)

SANCAK meselesinin

Paris müzakereleri

Paris 20 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras Cenevreden Monte Carlo'ya gelmiştir. Rüştü Aras Sancak meselesi hakkında Fransız devlet adamlarile müzakerelerde bulunmak üzere Parise gelecektir.

Madride kat'î taarruz için

Asiler yardım bekliyor

Bir Sovyet vapurunu yakıp batırdılar

Moskova 20 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Gazeteler aşağıdaki haberi neşretmektedir: Bir İspanyol asi kruvazörü Sovyet komsomol vapurunu yakmış ve batırmışlardır. Tayfanın akibeti belli değildir.

Komsomol vapuru Sovyet Poti limanından 5 kânunuevvelde hareket etmişti. 6909 ton manganez hamulesile Ganda gidiyordu. Bu hamule Belçikalı Providence firmasına satılmıştı. Mezkûr firma zamanında vapurların hareketinden haberdar edilmiş ve Paristeki Avrupa bankasından Anvers'de Lloyds and national Provincial Foreign bank vasıtasile bu hamuleye ait bütün vesaiki almıştı. Bu malın bedeli de mukavele ahkâmına tevfikan yüzde 80 tesviye edilmişti.

(Sonu: Sa. 2 Sü. 3)

Güneş kalecisinin bir kurtarışı

Dünkü lik maçlarında

Galatasaray - Güneş berabere kaldılar

Süleymaniye, Topkapıyı; Beşiktaş, Vefayı; Istanbulspor Anadoluyu yendi

(Yazısı 3 üncü sayfamızda)

Bugün

Türk - Yunan dostluğunun tarihi

(Altıncı sayfamızda)

Kitapları okurken

Ahmet Muhip

(Üçüncü sayfamızda)

Istanbul vilâyet kongresi dün sabah açıldı

Istanbul esaslı bir şekilde yeni başlan kuruluyor

Vali söylevini veriyor

(Yazısı 3 üncü sayıfamızda)

Dünya para meselesi

Karşısında

Balkan devletleri

Klering anlaşmalarından yavaş yavaş vaz geçmek lüzumunu gördüler

Atina, 20 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Balkan Antantı devletlerinin merkez bankaları direktörleri konferansının sonunda bir tebliğ neşretmişlerdir. Bu tebliğde deniliyor ki:

Ruznameye konulan meseleler, direktörler ve mesai arkadaşları tarafından mütekabil itimat ile meşbu bir hava içinde müzakere edilmiştir. Dört direktör, merkez bankalarının faaliyeti çerçevesine dahil bulunan bütün meseleler üzerinde tamamile mutabık bulunduklarını müşahede etmekle bahtiyar olmuşlardır.

Diğer memleketlerin de iltihak etmiş olduğu Fransız — İngiliz — Amerikan para anlaşmasının beynelmilel para vaziyetinin düzelmesine doğru mühim bir adım teşkil ettiğini müşahede eden ve şimdilik buna iltihak etmemekle müteessif bulunan dört direktör, dünya para vaziyetinin düzeltilmesi eserine diğer memleketlerin de ve bilhassa Balkan Antantı memleketlerinin de iltihak edebilmeleri için başlıca devletlere ait paraların kısa bir atide katî olarak istikrar bulmasını temenni ederler.

Sonu. Sa. 2 Sü. 1)

Müsabakamız

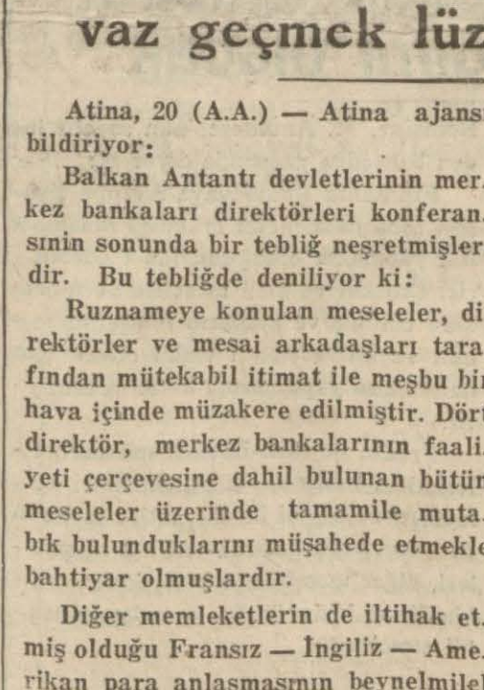

Bunu tanıyor musunuz?

— 19 —

. . . . . .

Günlerin peşinden:

Bade harabil Basra

Bugün artık Mr. Edvard Windsor olan eski İngiliz kralı taç ve tahtını bırakmadan madam Simpson ile evlenmek çaresi bulunup bulunmadığını çok aradı. Fakat bütün imparatorluk günlerce bu mesele ile meşgul olduğu halde aranan çare bir türlü bulunamadı. Gariptir ki şimdi bir takım adamlar çıkıyor, "Bade harabil Basra,, kabilinden olarak kralın hatalı hareket ettiğinden bahsediyorlar.

Bu arada Winston Churchill şöyle demiş:

— Kral sekizinci Edvard iptida bu işi Başvekil (Baldvin) e açacak yerde bana gelmiş olsaydı kendisini bugünkü vaziyete düşmekten kurtarırdım. Meselâ İngilterede tahta veraset hakkını haiz olmayan birçok asilzade aileler vardır. Bunlardan biri madam (Simpson) u usul dairesinde evlâtlık alabilirdi. Bunu yapmak için kralın çıkaracağı bir irade kâfi gelirdi Şimdi madam (Simpson) pekâlâ bir İngiltere, yahut İskoçya düşesi olurdu. Aradan üç ay geçtikten sonra kral onunla evlenebilirdi. Bu yolda bir evlenmeye ve Britanyada, ne de dominyonlarda bir tek kişi itiraz edemezdi!,,

Madem ki Winston Churchille sekizinci Edvardın hem krallığını muhafaza etmek, hem de istediği kadın ile evlenebilmesini temin eylemek yolunu biliyordu da niçin buhran günlerinde krala yardım etmedi. Ve neden dolayı böyle kıymetli bir akıl hocalığını yapmak için sekizinci Edvardın kendi ayağına kadar gidip ricada bulunmasını bekledi?

Hasan Kumçayı

SON HABERLER

Fransız nasyonalistleri neler istiyorlar?

Sovyetlerden ayrılmak, Alman ve İtalyanlarla birleşmek, ordunun kuvvetlendirilmesi ve kadınların intihabata iştirak ettirilmesi

Paris, 20 (A.A.) — Fransız sosyal partisinin kongresinde söylediği nutukta parti lideri dö Larok bugün partinin iki milyon Fransızı aynı ideal içinde ve cumuriyet bayrağı altında kardeşçe birleştirmekte olduğunu ehemmiyetle kaydetmiş ve Fransanın mazisine sadık kalması lâzım geldiğini ve vazifesinin büyük bir devlet nümunesi olduğunu söylemiştir.

Kongre dö Larok'a itimat ve sadakat beyan eden bir karar suretini kabul ettikten sonra dağılmıştır.

Paris, 20 (.AA.) — Dö Larok'un fırkası olan Fransız sosyal fırkası kongresinde M. Ybarnegaray, ittifaklar siyasetine ve Stresa cephesine avdet edilmesini iltizam etmiştir.

Kongre, bundan sonra bir takrir kabul etmiştir. Bunda Fransa — Sovyet misakının ibtali ve komünizme karşı mücadeleye girişmesi istenilmektedir. Takrirde İspanya işlerine kat'iyyen karışılmaması tam bir bitaraflık muhafaza edilmesi lüzumundan bahsolunmaktır. Takrir, Milletler Cemiyetinin iflâs etmiş olduğunu ileri sürmekte, Fransanın askerî kuvvetinin yeniden tensikini istemekte ve bir Fransız — Alman teşriki mesaisini ve İtalya ile mukareneti müsait bir surette derpiş eylemektedir.

Paris, 20 (A.A.) — Fransız sosyal fırkası kongresi, reisicumur için nazırların tayini emrinde, fesih meselesinde ve beyanname neşrinde hakikaten bir hakka sahip olmasını istiyen bir fırka beyannamesini alkışlarla kabul etmiştir. Bu beyannamede başvekilin umumî siyaseti ve malî işleri alâkadar eden bütün ukudu imzalamağa mecbur olması ve nazırların şahsî idarelerinde mes'ul tutulmaları istenilmektedir.

Beyannamede meb'usan meclisinden masarif ihtiyarında ilk teşebbüsü yapmak hakkının alınması, kadınların intihabata iştiraki, ailece ve mecburî surette rey verilmesi, memurlara grev ve koalisyon haklarının tanınmaması, şirketlerde anonimliğin ilgası ve bankacılar sınıfı için bir meclis ihdası da talep edilmektedir. Beyanname, korporatizmi ve müstemlekât ekonomi siyasetinin tevsiini iltizam etmektedir. Beyanname, ordunun asrileştirilmesini ve Sovyet Rusyaya karşı her türlü taahhütten teberri edilmesini de istemektedir.

Sabık Kral

Hakkındaki tenkitlerden müteessir

Daily Express gazetesi Viyana muhabiri yazıyor:

Sabık kral Edvardla birlikte Viyanada Enzefeld şatosunda kalan Lord Bronlov bu sabah ekspresle Viyanadan Londraya hareket etti.

Burada söylendiğine göre, Lord Bronlovun Londraya gidişi, Kanterböri baş peskoposunun sabık kralı tenkit eden radyo nutku ile alâkadardır.

Sabık kral, bilhassa baş peskoposun nutkunun şu cümlesinden rencide olmuştur.

Baş peskepos demiştir ki:

"Kendisinin öyle arkadaşları var ki ailesinin en iyi anane ve insiyaklarına tamamen ayrı bir yaşayış yolu tutmuşlar ve telâkkileri bambaşkadır.,,

Viyanada çıkan haberlere göre, sabık kral, kardeşi kral altıncı Corca bir mektup yazarak, kendisinin artık tenkitlere hedef edilmesine mani olmasını istemiştir. Asıl mesele, sabık kralın bugünkü vaziyette bu tenkitlere cevap veremiyecek bir mevkide olmasıdır.

Bununla beraber, bu haberler Viyanadaki İngiliz resmî mahafilince teyit edilmemektedir.

Sabık kral, küçük bir sinir rahatsızlığından sonra yeniden iyileşmiş ve neşesi yerine gelmiştir.

Bugün öğleden sonra şato sahibinin karısı olan Barones Roçild ile golf oynamıştır. Kendisi başı açıktı.

Şatoda hazırlanan yeni odaların Madam Simpsona tahsis edileceği şayiaları doğru değildir.

Hafta sonunda Roçildler, sabık kralı bir gün için ava götürmek istiyorlar.,,

Ecnebi imtiyazlarının son kalesini de aldık

(Üstyanı, 1 incide,)

Bundan sonra iki taraf arasında son anlaşmalar vukuageldi. Bu itibarla Şark demiryollarının, hem de makul şartlar dairesinde, satın alınması hükûmet için gerçekten büyük bir muvaffakiyettir.

Şark demiryolları idaresi bu hattın işletme imtiyazını neden dolayı bir türlü elinden çıkarmak istemiyordu. Çünkü uzunluğu üç yüz on kilometreyi bulan bu hattın mülkiyeti tamamen devlete ait idi. Bu da en aşağı otuz milyon lira bir kıymet demek idi. Hattın işletme imtiyazını almış olanların yaptıkları fedakârlık ise sadece bu işe beş, altı milyon liralık bir sermaye tahsisinden başka bir şey değildi. Fazla olarak imtiyaz sahipleri hattın işlemesi yüzünden on paralık bir zarar bile deruhte etmiyeceklerdi. İşletme imtiyazı kendilerine verilirken garanti kilometrik esası da kabul edilmişti:

Şirketin hasılatı muayyen miktarı bulmadığı takdirde aradaki farkı devlet hazinesi ödeyecekti.

Sözün kısası Osmanlı imparatorluğu için Şark demiryollarının inşası hadsiz hesapsız bir suiistimal kaynağı idi. Bu hat yapılırken müteahhit olan Baron Hirş yalnız kendi hesabına devleti iki yüz elli milyon altın frank dolandırdığı gibi hattın işleme işi de sonradan yine devlet için gayet ağır şartlar ile bir ecnebî şirkete verilmiş olduğundan bu zararlı vaziyet böylece devam edip gidiyordu.

Şimdi Şark demiryollarının devlet idaresine geçmesi ile artık imparatorluk devrinden cumhuriyet idaresine miras kalan bu zarar kaynağı da kurumuş oluyor.

Fakat Şark demiryolları işletme şirketinin memlekete verdiği zarar yalnız altı milyon liralık bir sermaye ile devletin otuz milyonluk bir malını kullanmağa mübaşeret ediliyordu. Seneler geçtikçe hattın ve hat levazımının yenileştirilmesi lâzım geldiği halde bu cihete asla yanaşmıyordu. Tarifelerin tanziminde daima halkın zararına hareket ediliyordu. Şark demiryolları devlet idaresine geçince tabiî olarak bu cihetlerden gelen zararlar da artık bertaraf edilmiş olacaktır. Bu suretle devlet bitmez tükenmez bir zarardan kurtulacak, memleket iktısadiyatı da faydalanacaktır.

ASIM US

Borsa umumî kâtibi Kemal Alp öldü

İbrahim Kemal Alp

Şehir meclisi sabık azasından zahire borsası umumî kâtibi, emniyet direktörü Salih Kılıcın eniştesi İbrahim Kemal Alp dün sabah Cerrahpaşa hastahanesinde vefat etmiştir.

Cenazesi bu sabah on birde hastahaneden kaldırılacak, namazı Aksarayda Valde camiinde kılındıktan sonra Edirnekapı şehitliğine gömülecektir. Merhumun ailesi efradına, emniyet direktörü Salih Kılıca beyanı taziyet ederiz.

Berlinde bir gizli toplantı

(Üsyanı, 1 incide)

"Bu plân, vatanperverlik vazifesi namına herkesin şahsî teşebbüsünü hitabetmektedir. Herşeye hâkim olan gayedir. Maksut olan, Almanyayı büyük bir tecrübeye karşı koyabilecek bir hale getirmektir. Emirnamelerle nizamnamelerin ehemmiyetleri tâlidir. Meselâ, aranızdan biri bana, ne vasıta ile olursa olsun, kauçuk tedarik etti mi onu her türlü nizamnamelerin, emirnamelerin ahkâmından muaf tutarım. Fazla olarak bir de kendisine prim veririm.,,

B. Goering, silâhlar için lâzım olan iptidaî maddelerin herşeyden ehemmiyetli olduğunu da işaret etmiştir.

B. Goeringin, sözüne son verirken İspanya vakayiine de telmihte bulunmuş ve nazi zimamdarlarının General Frankonun muzaffer olmasını istemekte olduklarını söylemiş olduğu rivayet olunmaktadır.

B. Schachtın bu toplantıda hazır bulunmamış olduğu anlaşılmıştır. Fakat yüksek idare âmirleri ile dört senelik plân erkânı harbiyesi ve harbiye nezaretinin ekonomi şubesi mümessilleri içtimada hazırdılar.

HARP NASIL KOPACAK?

Paris, 20 (A.A.) — Oeuvre gazetesinin diplomasi muharriri olan Madam Genevieve Tabouis, Alman sivil ve askerî reislerinin geçenlerde Almanların Çekoslovakyaya yayılmalarına müteallik bir plân ihzarını derpiş etmiş olduklarını, istihbaratına atfen yazmaktadır.

Madam Tabouis diyor ki:

"Fakat bu işte doğrudan doğruya değil, Macaristan vasıtasile hareket edilecektir. Almanyanın Çekoslovakyada yapacağı işlerin mükaddemesini Slovakyadaki Macarların kıyam ve isyanı teşkil edecektir. Bunun için Macarlara yardım maksadile Heinlein'in meşhur Alman Çekoslovakları Sudeteler harekete geçecekler ve hemen dahilî bir harp patlak verecektir.,,

Muharrir, Alman makamatının Fransanın müdahalesi ihtimali nisbetinin yüzde elli beş olduğunu tahmin eylemekte olduklarından bahseylemektedir.

İSPANYADA ALMAN GENERALLERİ ÇALIŞIYOR

Madam Tabouis, bundan başka İspanyadaki Alman generalleri ile falanjistler arasında ciddî ihtilâflar zuhur etmiş olduğunu da haber vermektedir.

İspanyol generallerinin memnuniyetsizliklerinin günden güne artmakta olduğu söylenmektedir. Sebebi de bunların yerine Alman generallerinin getirilmiş olmasıdır.

Zelze'e

Bir şehri harabetti

Nevyork, 20 (A.A.) — Radyo ile alınan bir habere göre merkezî Amerikada San Salvador şehri bir zelzelede harap olmuştur.

ROMANYANIN silâhlanması için

Fransa ile yapılan iktisadî inkişafın yardımı olacak

Paris, 20 (A.A.) — Dün M. Antonesco şerefine verilen diplomasi gazeteleri ziyafetinde M. Delbos, bilhassa şu sözleri söylemiştir:

Sulhün, hattâ bazan kuvvetle, müdafaa edilmesi icap eder. Fransa ile Romanya bunu anlamışlardır. Onlarla beraber, başka milletlerin daha az sulha meyyal olduklarını gören sulhu sever diğer bir takım milletler, de yavaş yavaş bu hakikati idrak etmişlerdir. Uzattığımız el, erkek elidir, azmin elidir.

M. Antonesco dün öğleden sonra hava işleri nazırı M. Cot ile görüşmüştür.

ROMANYANIN SİLÂHLANMASI İÇİN

Bükreş, 20 (A.A.) — İndependance Romaine, M. Antonesco'nun seyahatinden bahseden yazısında diyor ki:

Fransanın Romanyaya Avrupa siyaseti sahasında mesai arkadaşı muamelesi yapmakta olduğunu iddia edebiliriz. İktısadî ve malî meselelerde müzakere edilmiş ve bunların inkişafını temin ve mübadeleleri teshil etmek için ne lâzımsa yapılmasına karar verilmiştir.

Fransa ile olan iktısadî münasebetlerimizin inkişafı, silâhlanmamızı kolaylaştırmak gibi ilk bir netice tevlit edecektir. Hali hazırda teslihat meseleleri, diğer meselelerin kâffesinden mühimdir ve bizim başlıca meselemizi teşkil etmektedir.

Hitler Afgan vezirini kabul etti

Daily Express Berlin muhabiri yazıyor:

Hitler, bugün burayı resmen ziyaret etmekte olan Afgan veziri Serdar Muhammed Haşim Hanı kabul etmiştir.

Danzig meselesi ve Almanya

Varşova, 20 (A.A.) — B. Hitler ile B. Goeringin cuma günü Berlinde B. Forsterin riyaset etmekte olduğu Danzigin nazi heyetini kabul etmiş oldukları öğrenilmiştir.

Danzigde çıkan nazi gazeteleri bir aralık inkitaa uğramış olan Lehistan — Danzig müzakerelerinin ayan meclisi reisi B. Greiserin hastalığı yüzünden kesilmiş olduğunu temin etmektedirler.

Madride kat'î taarruz

(Üstyanı, 1 incide,)

Salamank 20 (A.A.) — Radyodan verilen bir tebliğde Frankonun tayyareleri Alicanete limanını ve iki Sovyet ticaret gemisini bombardıman etmişlerdir.

MADRİTE TAARRUZ HAZIRLAIYOR

Madrit 20 (A.A.) — Bu hafta mühim muharebelerle geçmiştir. Bu muharebeler Frankonun yakında Madritin şimal ve şimali garbisinden katî bir hücumda bulunacağını göstermektedir.

Düşman Koronya yolunu kesmek üzere kendisine bir gedik açmağa beyhude yere uğraşmıştır. Bu noktalarda asilerin 1500 ve hükûmetçilerin de 500 ölü verdikleri tahmin ediliyor.

Düşmanın sene başından evvel beklenen katî taarruzu ancak Franko takviye kıtaatı alabildiği takdirde mümkün olabilecektir. Madrit civarında mühim kıtaatın tahaşşut ettiği haberleri bu faraziyeyi teyit eylemektedir.

Dünya para meselesi karşısında

(Üstyanı, 1 incide,)

Direktörler, altın kıymetinin yükselmesi neticesi olarak başlıca ihraç maddelerine ait fiatların mühim surette düşmüş olduğunu kendi millî ekonomileri bakımından müşahede etmişler ve birçok memleketlerin para kıymetlerini biribirine uydurmaları hareketini, gerginliğin izalesi ve tedricî bir surette mübadele serbestisine avdet tedbirlerinin takip etmesi lâzım geldiği neticesine varmışlardır.

Bilhassa paralarının kıymetini biribirine uyduran memleketler için mümkün mertebe tahdidat sistemini terkederek kleringten tedricen vaz geçmelerinin ve hiç değilse bunun daha supl bir hale getirilmesi lüzumunu görmüşlerdir.

Direktörler, altın mikyasına müteallik olan haricî borçların tanzimini temenni ederler.

Dört merkez bankası nezdinde Balkan Antantı memleketlerinin ekonomisi ve malî vaziyetlerinin tetkikile muvazzaf şubeler teşkil olunacaktır. Bu şubeler, dört memleket arasında esasen mevcut ekonomik münasebatın inkişafına medar olacak bütün ahkâmları da tetkik edeceklerdir.

Nihayet dört direktör, beynelmilel tediyat bankasında müşterek faaliyette bulunmaları hususunu da derpiş etmişlerdir. Bu maksatla Balkan antantının mezkûr beynelmilel bankanın idare meclisinde temsil edilmesi şayanı arzudur.

BANKACILAR ŞEREFİNE ZİYAFET VERİLDİ

Atina, 20 (Hususî) — Yunanistan ihraç bankası direktörü dün akşam Balkan bankacılık kongresine iştirak eden Balkan devletleri ihraç bankaları direktörleri şerefine bir ziyafet vermiştir.

Alman elçisile Eden arasında Neler görüşüldü?

İngiliz Hariciye Nazırı Von Ribbentrop'a ihtarda mı bulunmuş?

Londra 20 (A.A.) — Alman elçisi Von Ribbentrobun dün Almanyaya gitmeden Edene yaptığı ziyarete bazı gazeteler tarafından ehemmiyet atfedilmiş olması İngiliz diplomatik mahafilinde hayretle karşılanmıştır.

Bu mahafilde tasrih olunduğuna göre, Berlinde Hariciye bakanlığında konuşmalar yapacak olan Alman elçisinin haricî siyasete ait bazı noktai nazarlar hakkında İngiliz hattı hareketini öğrenmek istemesi kadar tabiî bir şey olamaz.

Eden İngilterenin gerek İspanyol meselesi gerek Avrupa taahhütleri hakkında Avam Kamarasında olduğu gibi Bradford'daki alenî beyanatını Alman elçisine tekit etmekten hali kalmamıştır.

Diğer taraftan Alman mahafili de mezkûr ziyareti aynı surette tefsir etmekte ve Edenin İspanyaya gönüllü gönderilmesi meselesinin halline İngiltere tarafından büyük bir ehemmiyet verildiğini kaydetmektedir.

Şimdiye kadar malûm olduğu üzere ademi müdahale komitesindeki Alman heyeti gönüllü meselesini bilvasıta müdahale gibi daha geniş olan diğer meseleye bağlı tutmuş ve bunlardan birinin diğerlerinden ayrı olarak halledilmemesi hususunda ısrar etmiştir.

Gerek İngiliz gerek Alman mahafilinde Edenin Alman elçisine ihtaratta bulunmuş olduğu tekzip edilmektedir.

Çinde âsilerle çarpışmalar oluyor

Nankin, 20 (A.A.) — Reuter: Şensi'de asilere karşı tedip hareketi tekrar başlamış ve hükûmet kıtaatının bildirdiğine göre, Sianfu'nun elli mil şarkında bulunan Havasien mevkii şiddetli bir müsademeden sonra işgal olunmuştur.

Kitapları okurken

Geceler ve Gölgeler

Son çıkan bir kitabını tenkit eden Ahmet Muhip şöyle diyor:

Güzel yazabilmek için yazdıklarımızın bir çoğunu ateşe atmak kudretine malik olabilmeliyiz

Bu hafta okuduğum kitaplar arasında "Geceler ve gölgeler„ (1) adlı bir de şiir kitabı var. Tanınmamış bir imza taşıyan bu küçük kitap aklıma getirdi: Bundan iki sene önce. Üstat Akagündüzün Ulus gazetesinde adıma bir açık mektubu çıkmıştı: Şair Curnatası adını taşıyan bu güzel yazısında bay Akagündüz, Türkiyede, genç şair bolluğundan bahsediyor. Ama bir şikâyet olarak değil, bir memnunluk içinde, ve şahsıma iltifat ederek, bana diyordu ki: Ben ve benim gibi arkadaşlarım onlara önayak olmaktan bıkmamalıyız. Sevinerek ve hüsnüniyetle onları karşılayalım, gazetelerde, mecmualarda onlardan cömertce bahsedelim.

Onun bu öğüdünü, sayıfalarını fikir ve sanat hareketlerine en geniş imkân da ve memnuniyetle açan Hakimiyeti Milliyede zaten biz az çok tatbik etmekte idik. Netekim, gazetenin o zamanki kolleksiyonlarını karıştıranlar, şair Behçet Kemal ile birlikte, bu genç şairler hakkında sık sık ve iyi niyetlerle yazdığımız yazıları görebilirler.

Demiyorum ki, bu şiir kitapçıkları, bir risale ve broşürler, güzel şiirler ve yazılarla doluydu.

Hayır! "Güzel„ i nadiren buluyorduk ve o da, keçi boynuzunun bir damlacık balı gibi posa içinde kaybolup gidiyordu. Gitsin. Fakat bal tadını bırakıyordu.

Diyeceğim, ben işte, H. Pala Teomanın "Geceler ve Gölgeler„ ini okuyunca, kalemi bu niyetle ve bu dü[illegible] ve gölgeler, hiç de fena bir eser değil diye yazacaktım. Genç şair duygularında samimî. Hele filân şiirini pek beğendim. Yedi yedi ve altı beş vezinlerini, üstat sayılan birçok şairlerimiz kadar iyi kullanıyor. Yalnız filân mısraı şöyle söylemeseydi, böyle söyleseydi! Filân kafiye gitmiyor ve filân mısrada bir hece eksik; daha titiz olsa! Daha çalışsa! ve netice: Pala Teoman kendisinden güzel ve olgun eserler beklediğimiz bir kıymettir.. vesaire.. Bu değil mi?..

Fakat şeytan aklımı çeldi; görünmez bir rüzgâr kitabın sayıfalarını kapadı ve! - Sen, dedi şeytan, bu kitabı beğenmedin! Neye bunu açıkça söylemiyorsun? Dünyada doğru söylemekten güzel ve mert bir hareket mi olur?

Söyle ki, Pala Teoman'ın "Geceler ve Gölgeler„ i sana yeni bir şey getirmedi. Kelimenin tam manasile, güzel diyebileceğin, hiç değilse kusursuz bulacağın tek bir manzume, hatta beyit, hatta mısraa tesadüf edemedin! Sen ki, bülûğ çağından beri, yıllar, uykular, sıhhat, göz nuru ve nihayet para kazanma fırsatları harcamışsın. Sen ki, böylece bir baltaya sap olamayacak hale gelmişsin kalemden ümidi kestiğin gün.. - Nurullah Ataç'ın "Acı hakikat„ yazısını gözlerin yaşararak okumalıydın. Böyle ömrün gidiyorken sen, elindeki bir avuç şiiri bile, yani kendi şiirlerini, beğenmiyorsun; kusursuz ve güzel bulmuyorsun.. Hatta onların birçoğundan utanmıyor musun? Daha iyilerini yazabileceğinden, sanatta istediğin şeyi yapabileceğinden şüphede değil misin? Böyle ise, nasıl olur da, güzel bulmadığın bir şeye güzel dersin. Beğenmeden beğendim dersin?

Genç şairden umduğumuzu söyleyecektik değil mi? Ummak! Bu elbet güzel şeydir. Ümitsiz yaşanmaz! Yalnız onu, önünde beş parmağını açan bir avucun falile karıştırmamak gerek. Ummak, falcılık olmamalı. Bir insanın ölürken ancak falı söylenebilir?.

Evet, şüphesiz, H. Pala Teoman da, her genç gibi bir istidattır. Ve belki yarın, bilinmez bir hızla, mükemmel şiire varıvermiş görülür. Böyle bir şey olunca, bugün onu beğenmemiş olmandan değil ama, beğendiğinden utanırsın. Hem, güzel eser suyun yüzünde durandır. O bulanmaz; o kendini zorla kabul ettirendir; hava gibi, güneş ışığı gibi, ses gibi.

Binaenaleyh sanatın sahici istidadını taşıyan için beğenilmek muhtaç olunmaz bir keyfiyet, beğenilmemek ehemmiyet verilmez bir nesnedir. Başkasının dudak bükmesi veya alkış tutuşu, yaratıcıyı yolundan mı alıkoyar sanarsın, yahut kendi ihtirasının kuvvetinden daha hızla onu teşci mi eder?

Samimî ol ve de ki:

Genç Pala Teomanımız "Geceler ve Gölgeler„ adlı eserini beğenmedim. İçinde "Gemi„ gibi "Kadın„ gibi kendisini okutabilen - bunu yapmak da mühim bir iştir! - Şiirlere rağmen "Geceler ve Gölgeler„ güzel yazabilmek için yırtılıp atılmak, yahut bakılmak lâzım gelen nazımlardır. O arkadaş bu hakikatı kavrarsa ne iyi. Ya yazmaz, şiiri bırakır. Ya güzel yazar. Her iki cihetten de sana borçlu olması lâzımdır. O genç arkadaşın, sana kızmayacağını, gücenmeyeceğini, hatta senin bu samimiyetini seveceğini umarım. Bir gün senin karşına hakikî şiirle çıkagelip, sana şöyle demeyeceğini ne bilirsin:

"Haklı imişsin, arkadaşım! Ben o zamanlar daha "Yedi yedi„ "Altı beş„ kalıpları içinden bile çıkamamıştım. Şiir demek bu demek sanırdım. Meğer az bilgi, az görgü ve az emekle olmazmış bu iş! Ölesiye çalıştım. Seneler verdim. İşte bunun mahsulü! Güzel şiirler!

Düşünüyordum da, neydi o zaman. Geceler ve Gölgeleri neşrettiğim zaman! Yahu, kafiye yapmak isterdim kafiye zevkinden mahrumdum. - Şiirde kafiye diye bir zaruret bile yokmuş. - Kelimelerin de insanlar gibi seven, nefret eden, ağlayan, gülen şahsiyeti olduğunu bilmezdim. Ve şiirin, dilin imkânile, şahsiyetin (duygu, zekâ, görüş tarzı) nın sonsuz mücadelesi neticesi bir ebedî mütareke ile varılan mükemmeliyet olduğunu bilmezdim.

Lisanla şahsiyetin imtizacından doğan bu mimariyi kavramamakla beraber kulak nedir, hançere ve ses nedir bilmezdim. Sanırdım ki, her sanatkâr, içinden ne geçerse, aklına ve diline ne geliverirse apaçık veya müphem onu ifade eder. Halbuki, hiçbir sanatkâr öz duygusile eserini tıpatıp vücuda getirememiştir.

Hatta sarf ve nahvim bozuktu. En mühimi, maksatsız ve manasız yazardım. Tabiat, cemiyet ve cemiyette insanın yaptığı tekâmüller karşısında vuzuhunu bulmamış bir kafadan, insanı sevmemiş bir yürekten büyük şeyler çıkabilir sanırdım. İnsanı insan eden sanatın, eski Yunan sitesi gibi güneş altında bir sadelikten ve vuzuhtan ibaret olduğunu bilmezdim. Şiirin "Susadım„ sözündeki tabiîliğile varolduğunu bilmezdim. Sanatın insanlara yeni bir şey söylemek, bir ifşa yapmak bir doğru, iyi ve güzel yol göstermek olduğunu, ve "Güzel„ in bir fazilet, bir beraberlik, bir kurtuluş, bir hürriyet hissi olduğunu, "Güzellik„ idesinin bir faydaya vardığını ve insanı insan ettiğini bilmezdim.

Fakat, bunları bir kere öğrenince, sanat eseri verebilmek ne güç, ne güç, bir bilsen!..„

Ahmet Muhip

(1) *Şairi H. Pala Teoman: Naşiri: Valsit kütüphanesi 47 sayıfa 25 kuruş*

ŞEHİRDE

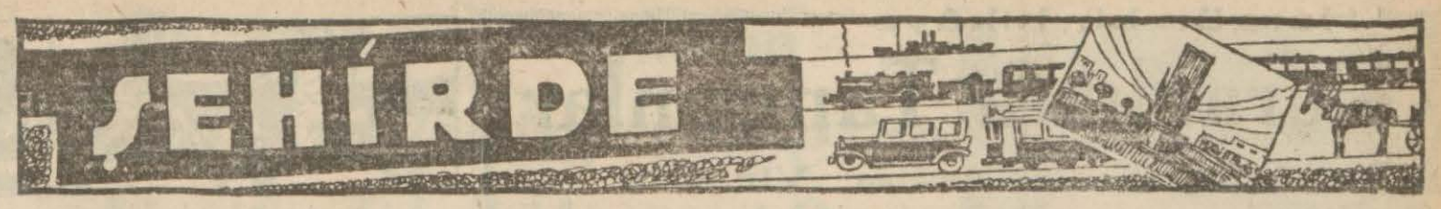

Şehircilik mütehassısı

Bugün imar işleri direktörü ile Ankaraya gidiyor

Şehircilik uzmanı M. Prost yanında belediye imar işleri direktörü Bay Ziya olduğu halde bugün Ankaraya gidecektir.

M. Prost birkaç zamandanberi yaptığı tetkikatını İç işleri bakanlığile Nafia bakanlığına bildirecektir.

Plân işinde imar direktörlüğü ile konuşarak son şekilleri tesbit edecek ve şehrimize döndükten sonra plânı hazırlıyacaktır.

Prostun bu çalışması bir ay kadar sürecektir.

Şark Demiryolları

Teslîim muamelesine bugün başlanıyor

İki gün kadar evvel gazetemizde haber verdiğimiz gibi Ankarada cereyan eden müzakerelerden sonra hükûmetimiz tarafından satın alınan Şark Demiryollarının teslim muamelesine bugünden itibaren başlanacaktır. Teslim işi için Devlet Demiryolları umum müdür muavini Hidayetin reisliği altında bir heyet şehrimize gelmiş bulunmaktadır.Haber aldığımıza göre tesellüm muamelesi bir hafta içinde sür'atle bitirilecek ve yeni senenin ilk gününden itibaren hat Devlet Demiryolları idaresi tarafından işletilecektir. Bununla beraber ilk defa haber verdiğimiz gibi Şark Demiryolları bugünden itibaren hükûmete geçmiş sayılmamaktadır.

Bari radyosunda Türk geceleri

İtalyanların Bari radyo istasyonunun 2 ikincikânundan itibaren her hafta salı, perşembe, cumartesi günleri İtalya saati ile 18,50 den 19 a kadar orta dalgada 283.3 metre, kısa dalgada 31,13 metre üzerinden Türk nerşiyatı yapmağa karar verdiğini haber aldık.

Salı akşamları kültürel ve edebî müsahabeler yapılacak, perşembe akşamları Türk musikisine tahsis edilecek ve cumartesi akşamları Türkiye ve İtalyayı alâkalandıran mevzular etrafında bülten okunacaktır.

— İnsan bu mantolar içinde hiç üşümez.

— Üşüyorsan gel eve gidelim, karıcığım.

İstanbul vilâyet kongresi dün sabah açıldı

Vali şehir dahilinde yapılacak işler hakkında izahat verdi

İstanbul esaslı bir şekilde yeni baştan kuruluyor

Kaza mümessilleri ve dinleyiciler

Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Vilâyet kongresi dün sabah saat onda Parti Vilâyet merkezinde toplanmıştır. Kongrede genel idare heyeti namına Kocaeli saylavı Hasan Hayri ile bazı saylavlar, kazalardan gelen mümessillerle Vilâyet, Belediye erkânı, Şehir meclisi azaları ve Partiye mensup birçok yüksek ve tanınmış zevat hazır bulunmuştur.

Saat tam onda Vali ve Belediye reisi ve Parti başkanı B. Muhittin Üstündağ kürsüye çıkarak:

— Ekseriyet vardır. Kongreyi açıyorum. Hepinizi saygı ve sevgi ile selâmlar, kongreye muvaffakiyetler dilerim. Demiştir.

Bundan sonra kongre için iki reis ile iki kâtibin seçilmesini teklif etmiş işarî reyle birinci reisliğe belediye sular müdürü B. Ziya Erdem, ikinci reisliğe B. Refik Ahmet Sevengil; kâtipliklere belediye teftiş heyeti reisi B. Tevfik Iras, avukat B. Meki Hikmet seçilmişlerdir.

Müteakiben kâtiplerden Meki Hikmet ve Parti vilâyet idare heyeti azasından B. Necip Serdengeçti Genel Sekreterliğin genelgesini ve sonra İl. yönkurulun 935 — 936 seneleri çalışma raporunu okumuşlardır.

Yetmiş sayıfayı tutan raporun okunması bir saat sürmüştür. Raporda Halkevleri, spor ve gençlik kurumları, kültür işleri, belediye, sıhhat, hayır, ziraat işleri ayrı ayrı fasıllar halinde gösterilmiştir.

Rapora göre; İstanbul bölgesinde. ki kayıtlı ve faal sporcu sayısı 6825 kişidir. Son iki yıl içinde 1043 yerli ve 184 ecnebilerle olmak üzere 1227 müsabaka yapılmıştır.

Anadolu yakasında ve münhasıran su sporlarile uğraşan su sporları klübü ile dağcılık klübü de yakında Türk spor kurumuna alınacaktır.

YAPILACAK YENİ MEKTEPLER

Nişantaşında kız ortaokulu arkasında, dört senede tamamlanmak üzere yeni bir kız ortaokul binası inşasına başlanmak üzeredir.

Yeniden açılması Bakanlığa teklif edilecek ortaokullar şunlardır:

1 — Beylerbeyi sarayı yanındaki eski ihtiyat zabit okulu binasında Beylerbeyi ortaokulu.

2 — Balta limanındaki yalıya E. mirgân ortaokulunun nakli suretile bu okulun, Boğazın ihtiyacını karşılayabilecek şekilde teşkilatını genişletmek.

3 — Beşiktaşta bir ortaokul açılması.

4 — Taksimde yeniden bir ortaokul açılması.

5 — Eski Mercan idadisi binasının tamirile Süleymaniye ortaokulunun buraya nakli.

6 — Küçükmustafapaşada Yenikapıda yeniden bir ortaokul, Eminönünde bir gündüz kız sanat okulu açılması.

NE KADAR KALDIRIM YAPILDI?

İki sene zarfında şehrin merkezinde 17295 metre murabbaı parke kaldırım, 34443 metre murabbaı adi kaldırım inşa edilmiş. 10200 metre murabbaı parke kaldırım tamir olunmuş tur.

1935 senesi bidayetinden bugüne kadar belediyeler hududu dahilinde 16743 metre mikâp tesviei türabiye, 12436 metre murabbaı adi kaldırım, 21003 metre murabbaı parke kaldırım, 5375 metre murabbaı adi şose, 25260 metre murabbaı beton şose, 62524 metre murabbaı katranlı şose, 1013 metre murabbaı beton trotuvar, 1609 metre tul beton trotuvar Bordürü inşa edilmiştir.

Keza 97707 metre murabbaı adi kaldırım. 48429 metre murabbaı parke kaldırım tamir olunmuş ve 139389 metre murabbaı şose katranlanmış ve 7580 metre murabbaı asfalt şose, 30685 metre murabbaı adi şose tamir olunmuştur.

İki sene içinde 9261 metre tulünde mecra yapılmış, 7246 metre uzunluğunda mecra tamir edilmiştir.

DİĞER YAPILAN İŞLER

Taksim meydanında yer altında bir helâ yapılması için projeler hazırlanmaktadır. Şehrin çöplerini sıhhî bir tarzda toplamak ve kamyonlarla sevketmek için muhtelif semtlerde yapılacak çöp istasyonlarının projeleri hazırlanmış olup derdesti inşadır. Bunlardan Unkapanındaki ikmal olunmuştur.

Yakında Şehzadebaşında konservatuvar inşasına başlanacaktır.

İki sene zarfında vilâyet yolu olarak 116952 kilometre yol tamir edil.

(Lütfen, sayfayı çeviriniz)

HALKIN DİLEKLERİ

Hiç olmazsa bir lâmba konsun

Beyoğlunda İngiliz sefaretinin arkasından Aynalı çeşmeye giden bir yol vardır ki bu yol geceleri çok karanktıktır. Hele çamurlu havalarda bu kapkaranlık yoldan geçmek fevkalâde güçtür. Kış geceleri buradan gelip geçmek mecburiyetinde kalan yolcular şimdilik yol üzerine bir tek lâmba olsun konmasını Belediyeden dilemektedirler. Bu hali bize bildiren okuyucularımızın dilekleri bizim de dileğimizdir. Belediyenin herhalde bu karanlık yola bir lâmba koyacağını umarız.

Hergün bir hikâye

Karanlıkta Tanışanlar

Anlatan Vir Gül

Birdenbire yanındaki genç kıza doğru eğildi:

— Ben sinemaya bir tesadüf eseri olarak girmiştim, dedi. Maksadım bir saat geçirmekti. Fakat, şimdi sizin yanınıza oturmuş bulunuyorum. Maalesef daha fazla kalamıyacağım. Babam çok sert bir adamdır. Vaktinde evde bulunmalıyım... Şimdi sizden tekrar buluşmamızı istiyorum.

O akşamki dokuz buçuk seansı için ayni sinemada buluşmak üzere sözleştiler.

Genç adam koltuğundan kalktı. Sonunu bekliyemiyeceği filme son bir defa daha baktı. Sonra genç kızın uzattığı eli sıkarak kırmızı ışığın yandığı yere doğru ilerledi.

Şimdi aklından başka bir film geçiyordu:

Sinemaya altı buçukta girmişti. Film başlamıştı. Onu bir genç kızın yanına oturtmuşlardı. Altı buçuğu beş geçe, bir münasebetle, yanındaki bayanla ilk muhavereyi ediyordu. Yediye çeyrek kala dostlukları, gülüp söylemeğe kadar varmıştı. Ondan sonra biraz susmuşlar ve filmi seyretmeğe dalmışlardı.

Yediden yedi buçuğa kadar yine yavaş sesle konuşmağa başlamışlardı.

Bu yarım saatin ilk on beş dakikasında genç kız, son on beş dakikasında da genç erkek, o filmin kalplerinde uyandırdığı hatıralarla, maceralarını anlatmışlardı.

En son anlatanın genç erkek olması iyi olmuştu. Çünkü, gözü kolundaki saate gidip yedi buçuğa yaklaştığını görünce hikâyesini kısa kesmiş ve yedi buçuğa bir kala bayandan müsaade ve randevu alarak ayrılmıştı..

* * *

Saat dokuz. Ayni sinemanın bekleme salonu. Orada buluşmağa söz vermişlerdi.

İlk gelen, tabiî, erkek oldu.

Salonda bekliyenler çoktu. Bir yandan da doluyordu. Bazıları biribirlerile konuşuyor, bazıları tek başına bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu.

O da böyle dolaşanlardı. O da bütün o "bekliyenler,, gibi gözleri kapıda, etrafta, köşede dolaşıyordu.

Bekliyordu. Fakat neyi ve kimi?

Kimi beklediğini biliyordu: Biraz evvel ayni sinemada tanıştıkları ve ismini öğrendiği kadını. Fakat "neyi?,, sualine cevap veremiyordu. Çünkü sinemanın yarı karanlığında yanındaki kadının ancak sarı saçlı olduğunu farketmişti. Bir de, gözlerinin parladığını görmüştü... Şimdi nasıl tanıyacaktı?

Gözleri etrafta dolaşırken bir şey arıyordu. Fakat bildiği ve tanıdığı birisini değil, kendisine dikkatle bakan birisini.

Aklından: "o da etrafına göz gezdirir ve beni görünce ileri doğru bir hareket yapar, gülümser, ben de tanırım,, diyordu.

Fakat, bakalım o da kendisini tanıyacak mıydı? Bilâkis, o, görüştükleri zaman belki hiç başını kendisine çevirmemiş, yalnız ayrılırken bakmıştı.

Bu, sinemada tanışılan birisini sonradan hatırlamak için kâfi mi idi?

Bu düşüncelerde iken kapıdan içeri sarı saçlı bir kadının girdiğini gördü. İçinden bir ses: "o!" dedi.

Bu, ayni zamanda onu gayri ihtiyarî ilerilemeğe sevkeden bir emir oldu. Gözlerini ona dikerek bir iki adım attı.

Yanılmamıştı. Genç kadın da, evvelâ şaşkınlıkla etrafına bakındıktan sonra ona doğru ilerlemeğe başlamıştı. Demek ki bu o idi!

Artık ikisi de biribirlerine doğru emin adımlarla yaklaşıyorlardı. Daha fazla yaklaşınca gülüştüler. Sonra biribirlerine ellerini uzatarak "bonsuvar!" dediler.

Fakat "bonsuvar,, lardan sonra ilâve edilen isimler yanlıştı! Kadın da erkeğe, erkek de kadına başka isimlerle hitap etmişlerdi.

O zaman yanıldıklarını anladılar:

Sarı saçlı kadın bu sinemaya bu akşam ilk defa geliyordu, yani, öteki sarı saçlı kadın değildi. Erkek de yeni gelen sarı saçlı kadının bir gece önce bir tiyatroda, yine böyle karanlıkta tanışmış tığı erkek değildi.

Fakat, ikisi de karanlıkta tanışanlardı ve asıl beklediklerinin yerine geçtiler!

SPOR

Lik maçlarının dünkü neticesi

Galatasaray - Güneş takımları 1-1 berabere kaldılar

Süleymaniye - Topkapıyı, Istanbulspor - Anadoluyu, Beşiktaş - Vefayı yendi

Galatasaray - Güneş takımları bir arada

Galatasaray - Güneş sahaya çıkıyorlar

Lik maçlarına dün üç sahada devam edildi ve senenin en heyecanlı maçlarından biri olan Güneş - Galatasaray karşılaşması yapıldı.

Havanın bozuk olmasına rağmen Taksim sahası fevkalâde kalabalıktı. Saat üçe çeyrek kala Galatasaray ve Güneş takımları birlikte sahaya çıktılar. Seyircileri selâmladıktan sonra oyuncular yerlerini aldılar.

Galatasaray takımı şöyle idi: *Avni — Reşat, Lûtfi — Eşfak, Salim, Suavi — Necdet, Bülent, Gündüz, Haşım, Danyal.*

Güneş takımı ise: *Safa — Faruk, Reşat — Danis, Rıza, İsmail — Melih, Salâhaddin, Rasih, İbrahim, Rebii*'den mürekkepti.

Hakem Ahmet Ademdi. Oyuna Galatasaraylıların hücumu ile başlandı. Ortadan ve seri olan bu hücum neticesinde Galatasaraylılar karşılıklı paslarla Güneş kalesine indiler. Gündüz kaleci ile karşı karşıya kaldı ve beş metreden ilk şütü çekti ise de Safa güzel bir şekilde tuttu.

Altıncı dakikada Güneşliler soldan ilerlediler. Rebii kaleci ile karşı karşıya kalmasına rağmen bir gol kaçırdı.

16 ıncı dakikada soldan ilerliyen Güneşli sağ açığın sürdüğü top Galatasaray müdafaasına kadar indi. Melihin ortaladığı topu İbrahim Galatasaray kalesine sıkı bir şütle havale etti. Fakat top kale direğini yalayarak avuta gitti.

On dokuzuncu dakikada Salâhaddin den Rebiiye geçen top Rasihi buldu ve Galatasaraylılar Avninin bir çıkış hatası yüzünden bir gol yediler. Bu golden sonra Galatasaraylılar hakim oynamaya başladılar. Her iki takımın taraftarları da sükûtu muhafaza ediyorlar, oyunu büyük bir heyecanla takip ediyorlardı.

Yirminci dakikada Galatasaraylılar derhal Güneş sahasına geçtiler. Gündüzün çektiği şüt Safanın elinde kaldı.

24 üncü dakikada Gündüz Güneş kalesine girerken Reşat topa elle dokundu. Hakem Güneş aleyhine penaltı verdi. Şütü Reşat çekti. Fakat bu penaltıyı kaçırdı. Bir dakika sonra Galatasaraylılar soldan indiler. Gündüzün şütü avutla neticelendi. Galatasaraylılar hemen Güneş sahasında oynamalarına rağmen bir türlü gol çıkaramıyorlardı.

Nihayet otuzuncu dakikada Gündüzün yolladığı pası kapan Haşım Güneş müdafilerinin arasından sıyrılarak Galatasarayın beraberlik golünü yaptı.

Otuz altıncı dakikada Danyalın ortaladığı top sağ tarafı buldu. Necdetin çektiği şüt Safanın elinde kaldı. Birinci devre her iki tarafın gayretlerine rağmen 1-1 berabere bitti.

İkinci devre Galatasaraylıların akını ile başladı. Danyalın sıkı bir şütü kale önünden geçerek avut oldu. Güneşliler buna mukabele ettiler. Yedinci dakikada Güneş aleyhine korner oldu. Gündüz havadan gelen topu kafa vuruşile kaleci Safanın eline attı. Güneşliler bu devrede daha iyi oynuyorlardı. Top bazan Güneş, bazan Galatasaray sahasına geçiyor, her iki kale tehlikeli anlar yaşıyordu.

On dördüncü dakikada Bülendin güzel bir şütünü Safa kornere atabildi. Necdetin iki defa çektiği korner iki defa Gündüzün kafası ile avuta gitti. Top bir türlü her iki kaleye de girmiyordu. Son dakikalarda Güneşliler hakimiyeti ele aldılar. Mütemadiyen Galatasaray kalesini sıkıştırıyorlardı.

Bütün gayretlere rağmen her iki takım bir tane olsun gol çıkarıp galibiyeti alamadı. Oyun 1-1 berabere bitti.

Dünkü oyun esnasında seyirciler arasında kavga çıkacağı etrafındaki tahminler doğru çıkmamıştır. Sahadaki oyuncular tam bir sporcu olduklarını göstererek dürüst ve temiz bir oyun oynadılar. Hakem Ahmet Adem de hiçbir sızıltı ve şikâyete meydan vermiyecek derecede tam bir bitaraflık içinde oyunu idare etmiştir.

Galatasaraylılardan Salim, Gündüz Suavi, Güneşlilerden de Rebii, Melih, Safa çok güzel oynuyorlardı. Danyal nedense dün biraz bozuk bir oyun oynuyordu.

Süleymaniye 6 - Topkapı 4

Galatasaray - Güneş maçından evvel Süleymaniye - Topkapı takımları karşılaştılar. Hakem Şazi Tezcandı. Oyun Topkapılıların hücumu ile başladı. Buna Süleymaniyelilerin soldan bir akını cevap verdi. Sağaçık Raufun

(Sonu: Sa. 7 Sü. 4)

KISA HABERLER

Maliye müsteşarı Faik İstanbul kambiyo borsasındaki kambiyo ve döviz muamelâtını tetkik etmektedir.

* İzmir telefon şirketinin satın alınması etrafındaki müzakereler bitmek üzeredir.

* Yalovadan Bursaya giden ve içinde İstanbul dağcılık klübüne mensup kimselerin bulunduğu haber verilen bir otomobil Gemlik civarında bir virajı dönerken devrilmiş, yolculardan biri yaralanmıştır.

* Aydında yeni olarak büyük bir hapisane yapılacaktır.

* Nafia vekâleti Kadıköy su şirketinin halka gayri sıhhî su sattığını tesbit etmiş ve şirkete sıhhiye vekâletinin talimatı dahilinde yeni tesisat yapmasını ihtar etmiştir.

* Gazi köprüsünün tecrübe direkleri için Almanyadan getirilmesi kararlaşan çimentonun bugünlerde gelmesi beklenmektedir.

* Celepler birliği Adana felâketzedelerine yardım maksadile Kızılaya beş yüz lira terbrü etmişlerdir.

* İstanbul vilâyeti hududu dahilinde irat, emlâk ve arazi sahiplerinin hukukunu muhafaza etmek maksadile İstanbul irat ve emlâk hasipleri birliği namile bir birlik teşekkül etmiştir.

Galata Ada hanında bir merkez bürosu kuran bu cemiyet tasdik edilmek üzere nizamnamesini dün vilâyete vermiştir.

* Beyoğlu evkafının İstiklâl caddesi üzerindeki Ağacamiinin inşaatı bitmek üzeredir. Cami zarif bir şekilde olacaktır..

* İstanbul mıntakası iş büsoruna merbut olmak üzere Bursa ve Zonguldakta birer ajanlık kurulması kararlaştırılmıştır.

MEKTEPLER bugün açıldı

Birinci yazılı yoklamalara da bugün başlanacak

Bir haftadanberi kapalı bulunan ilk ve orta okullarla liseler bugünden itibaren derslere başlıyacaklardır.

Öğretmen okullarile liselerde bugün ayni zamanda birinci yazılı yoklamaların da başlangıç günüdür. Her ders öğretmeni bugünden itibaren bir hafta zarfında talebeyi yazılı imtihana tabi tutacaktır. İmtihan neticesi, yılbaşından sonra talebeye bildirilecektir.

Yeni talimatnameye göre lise ve öğretmen okulları yıl içinde 2 yazılı ve bir de sözlü imtihana tabidirler.

İKİ DİŞ KLİNİĞİ

İlk okullarda aç çocukları doyurmak üzere teşkil edilen himaye heyetleri bu yıl 7000 çocuğa gıda temin etmiş, diğer taraftan ilk okul çocuklarının diş muayenelerini yapmak ve çürük olanlarını tedavi etmek maksadile biri Eminönünde diğeri de Üsküdarda olmak üzere iki diş kliniği de açılmıştır.

Dünya buğday rekoltesi ne kadar olacak

Beynelmilel Ziraat enstitüsü teşrinisani ayı zarfında cihan buğday rekoltesi hakkında yapılan tahminlerde bundan bir evvelki ayın tahminlerinie nazaran az bir değişiklik gördüğünü kaydetmektedir. Avrupa rekoltesinin cem'an 397 milyon kentali ve Avrupa ihracat memleketlerinin rekoltesinin de 125 ilâ 127 milyon kentali bulacağı tahmin edilmektedir. Bu memleketlerin rekoltesinin şimdiye kadar rekolte rekor senesi olan 1931 den biraz fazla olacağı ümit edilmektedir.

PORTAKAL REKOLTESİ

Dünya portakal rekoltesi 185.000.000 sandık olarak tahmin edilmektedir. Müsait şerait altında cihan portakal istihsalinin 240.000.000 sandığa çıkarılabileceği sanılıyor.

Amerikanın son beş senelik vasatî portakal istihsali 52.500.000 sandıktır. Bu rekoltenin dahi müsait hava olduğu takdirde 80.000.000 sandığa çıkarılacağı umulmaktadır.

miş, bu tabirat için bir milyon doksan beş bin yedi yüz yirmi sekiz lira harcanmıştır. Hâlen 25612 kilometre yol tamir edilmektedir.

AĞAÇ DİKİLMESİNE EHEMMİYET VERİLİYOR.

Vilâyette ağaç dikilmesine çok ehemmiyetle çalışılmaktadır.

935 yılında merkez ve kazalarda 87788 meyvalı ve 52527 meyvasız ağaç dikilmiştir. 936 yılında da 73236 meyvalı ve 41738 meyvasız fidan dikilmiş ve bundan başka da 935 yılında 42444, 936 yılında da 20000 dut fidanı dikilmiştir.

Evkaf idaresi iki sene zarfında 12 büyük camii esaslı surette tamir ettirmiştir.

Heybeliadada yeniden bir cami yapılmıştır.,,

Bu rapor okunduktan sonra ve Partini Umumî Reisi Atatürke, Umumî Reis Vekili Başbakan İsmet İnönüne, Parti Genel Sekreteri ve Dahiliye Vekili Şükrü Kayaya tazim telgrafları çekilmesi alkışlarla kabul edilmiştir.

On daikalık bir fasıladan sonra B. Muhittin Üstündağ bir söylevde bulunmuştur.

VALİNİN NUTKU

Vali bu söylevinde ezcümle şöyle demiştir:

— Her şeyden evvel İstanbulun yeniden tanzimi ve bütün medenî ihtiyaçlara en uygun cevap verecek yolda kurulması büyük bir zaruret halinde karşımıza dikilmektedir. Şehir kurmak ve tanzim etmek demek elbette ki ilk hamlede plân demektir. İtiraf etmek gerektir ki plânın tanzimi biraz geç kalmıştır. Fakat bu pek sebepsiz değildir. Bundan on iki sene evvel hayli masraf ihtiyarile alelacele bir plân yapılmıştı. Maalesef bunun hiç bir değeri olmadığı anlaşıldı.

İstanbul gibi birçok büyük medeniyetlerin doğumuna beşik ve tekâmülüne sahne olarak bunlardan kalma büyük kıymette âbideleri kucağında taşıyan, dört tarafa gelişigüzel yayılan, tabiatın en zengin ve en güzel tezahüratına sahne ve coğrafî ehemmiyeti çok büyük olan bir şehiri fennin ve sanatin olgun şekillerinde tanzim etmek çok yüksek liyakat ve tecrübelere ve bilhassa çok vicdanî çalışmak hasletine ihtiyaç gösterir. Bu endişe ve araştırma teahhürün başlıca sebebidir.

Sonra, "Ha,, deyince bir plân meydana getirilemez. Onun kendisine mahsus teferrüatlı ve çok ağır bir hazırlık devresi vardır. O da bitti. Artık hummalı bir faaliyetle plân. üzerinde çalışılmaktadır.

Getirilen mütehassısın şimdiye kadar bıraktığı intibalar, intihapta isabeti gösteriyor.

Plânın tatbikatına geçilebilmek için nerelerden para bulunacağı endişesi bir istifham işareti olarak her yerde gözümüzün önüne çıkarılıyor.

Bir kerre bir plânın tatbikatı üç, beş senenin işi değildir. Sonra "Atatürk,, Türkiyesi en güzel ve kuvvetli ümitler ve imkânlarla dolu bir memleket, milletimiz; hamleyi seven bir millet, Hükûmetimiz zorlukların en

(Sonu: Sa. 7 Sü. 3)

Parasız muayene kuponu

Hususi doktorumuz Pazartesi günleri saat on beş buçuktan yirmiye kadar gazetemiz idarehanesinde Cumartesi günleri de saat 14 ten 19 a kadar Lâleli Tayyare apartmanları ikinci daire üç numarada daima okuyucularımızı yedi kupon mukabilinde kabul eder.

Anasını Gör Kızını Al

Roman Yazan: *Sermet Muhtar Alus* *No. 51*

Aman görmeyin ne halde.. Öyle bir sürmüş sürüştürmüş ki paskal olup çıkmış.. Kaşlarında yıkanmışçasına rastıklar; gözlerinde parmak kadar sürmeler; yanakları allıktan galibarda; suratı un çuvalına girmiş gibi düzgünlü..

Meşrepten bahsedilmez ya, onun da gözleri Cibalili de..

Boy gösterdikten sonra, Şahaba:

— Hadi aslanım, dedi, buyur artık yukarı; gir helalının koynuna!..

Şahap ayaklanmıştı. Samur Eşref kolu sıvayıp yumruğu sırtına yapıştıracağı saniye, (güm, güm gümmm!), üç şeddadî muşta, güvey beyin iki küreğinin ortasına bir balyoz gibi indi. Herifcağız az kalsın yüzü koyun yere kapaklanıverecekti.

Boru değil, Cibalili Şemsi pehlivanın muştası demişler buna..

Kemankaş oğuna oğuna ve sendeleye sendeleye, peşindekiler de yumrukları basa basa, sofayı buldular.

Güvey bey merdivene atlayıp sırtı kurtardı; yukarı çıktı. Üst sofada, alnına çatkı çatmış, gûya başı tutmuş olan Hafize, işaretle gelin odasını gösteriyor, Necibe ile İfakat, aşağıya bağırıyorlardı:

— Yenganım, ayol gelsene buraya!..

— Neygisanım, neydesin kaydeş?

Eda, artık usul ve adap dinlemiyerek oda kapısına gelmiş.

— Beyciğim, girsene içeri!.. diyordu.

SONU ÇAPAN OĞLUNA ÇIKIYOR..

Aşıkla maşuka birbirlerine kavuşalı tam bir hafta olmuştu. Şahap, güvey girdikten sonra bütün hafta yeni evinden çıkmadı; kalemine de gitmedi. Her gün sabahtan akşama kadar, çifte kumrular gibi, Edacığile burun buruna oturdu.

Zavallıcık sersebledi, alıklaştı diyorsak artık büsbütün de Devehanlı Küçük Hüseyin veya Kocamustafapaşalı Haydar değil a; onlar kadar budala, ibiş olmadı ya bu..

larıdır.

Minareyi çalan kılıfını hazırlar elbette.. Kemankaş Süleymaniyedikeler çarşambadan, yani nikâh gününden şu kıtrı atmıştı:

— Bizim velinimet Nişli Mahmut bey fevkalhad mühim bir tahkikat zımnında beni Bursaya izam ediyor. Yarın alelsabah vapura rakiben ve Mudanyaya müteveccihen hareket edeceğim... Üç dört gün Bursada kalacağım. Bir neticei katiyeye destres olmaklığım teehhür ederse belki bir hafta gecikmekliğim muhtemel!..

Ve ilâve etmişti:

— E artık bu sefer düdüğü çaldık.. Avdette, mirlavalığa muadil bulunan ulâ saniliği rütbei refiasını muhakkak enseleyeceğiz!

İşe ehemmiyet vermeleri ve bir fikre zahip olmamaları için, adeti veçhile yine böyle kâtip ağzı lûgatlar paralamış, talii yaverlik göstererek, ne kaynanasının içi çıfıt çarşısı ablası, ne de fesat kumkuması kaynanası şüphelenmişlerdi. Karısının îraptan mahalli yok; asıl alık Raziye işte o...

Koca karılar:

— Aman sus, herkese duyurma bari. Vallahi nazara geliriz; bizi gözlerile yerler; hafazanallah teker meker oluruz! diye telâş gösterdikten sonra:

— Yolun uğurlu olsun. Güle güle git, güle güle gel!.. derlerken sormuşlardı:

— Çamaşır mamaşır götürmiyecekmisin? Bir hafta sırtındakilerle mi duracaksın?.. Kokarsın alimallah!..

Bohçaya bir kat temiz çamaşırdan maada iki çift çorap, üç mendil, patiska entari, parmak dikişli hırka, hatta gecelik takyesi de konmuş, aralarına lâvanta çiçeği kesesi de unutulmamıştı.

İnkâra sebep yok. Kaynanaların ikisi de malın gözü şeyler ama kadınlıkları yerinde.. Koca karıların küçüğü, yani asıl kaynana:

— Aç ve bilâç, için kazına kazına vapur yolculuğu nerede duyulmuş?.. Deniz havası adamın dev gibi iştahını açar. Tecrübemden naşi bilirim ben... Kuru köfte,, hazırlayıp yumurta, pastırma, sucuk filân götürmeden kat'iyen olmaz. Ver bakayım bana 25, 30 kuruş!.. diyerek lâhzada sokağa koşmuş, kasaptan bir okka kıyma, karamanlı bakkaldan sekiz on yumurta, 100 dirhem pastırma, bir halka sucuk alıp dönmüş, hemen mutfakta ocak başına geçip köfteleri kızartmağa girişmişti.

Büyüğü, yani kaynananın ablası da,

— Oğlum, demişti, bak, Bursaya gidiyorsun. Haberin olsun, bir hamam takımı isterim senden!..

İstedikleri daha çok:

— Şeftaliyi unutma sakın. Bir iki okkacık olsun alıver... Elin deyip de Bursa bürümcüğünden bana bir hotozluk getirirsen, emin ol o kadar makbule geçecek ki... Dur bakalım dur, ha birkaç okka da kestane... Lahavlenin boncuğu, güz girmeden kestane çıkar mı desene..

Şahabın yüreği atmıştı. (Sirkeciye kadar gelelim, seni selâmetliyelim!) demeğe kalkışırlarsa... Ona meydan vermemişti:

— Vapuru mahsusla ve maiyetimde birçok sivil komiser ve polisle beraber gidiyorum... Rica ederim, artık lâfa tutmayın. Nişli Mahmut Bey şimdi sarayda beni bekliyor; talimatlarını ikmal edecek!.. demiş ve atmıştı kendini evden dışarı; doğru Çavuşun kahvesine..

İşin gülünç tarafları daha var. Ertesi perşembe sabahı, yani düğün günü, Şahapcağız bohçayı koltuğuna, nevale dolu Venedik sepetini de eline alarak koca karıların ellerini öpmüş, karısile çocuklarını kucaklamış, arkasından bir kova su döküldükten sonra caddeyi tutmuştu.

Haydi yine Çavuşun kahvesi.. Bohçayı bir kenara saklattıktan sonra sepeti açmışlar, katıla katıla, içindekileri safayı hatırla yemişlerdi.

. . . . . .

Şahap, dediğimiz gibi tam bir hafta Süleymaniyedeki evine ayak atmamıştı. Keenne Bursada... Kalemine de uğramamış, hasta olduğuna dair bir tezkere göndermişti.

Karısının yanından bir dakika ayrılmıyor, gözü gözünde, eli elinde, dizi dizinde — az buçuk tabiatı şairanesi de olduğundan — derununa tülû eden mısraları beyitleri, kıt'aları okuyup duruyordu.

Her şeyde olduğu gibi sevginin de bir haddi, hududu vardır.

Şahaptaki muhabbetin derecesi haddini çok aşmıştı.. Bu ne bu yahu?.. Böylesine illallah ve resulü denilmez mi?

Meselâ yanyana otururlarken, Eda yerinden kıpırdar gibi olsa,

— Ne var gülüm, kalkıyor musun?.. diye sorgu...

Eda oda kapısına doğru gitse,

— Nereye elmasın? Su mu istiyorsun? Sen yorulma, ben veririm!.. (Surahi yanımızda. Susamış olsam içerdim!) cevabını alsa,

— Aynaya yapışık sakızımı alacaktın galiba... getireyim ben!..

Eda ağzındaki sakızı gösterse,

— Ha, gıcırı mı eksik?.. Neredeydi gıcırla balmumunun kâğıdı?..

A babam, musallatlığın, yapışkanlığın bu derecesi olmaz değil mi?.. Taze belki kademhaneye gidecek. Gitmeden evvel davul zurna mı çalacak, yoksa tellâl mı bağırtacak?

Eda kocasını seviyordu; evet, hem de hayli seviyordu. Seve seve, istiye istiye varmıştı. Onu bu sevdadan vaz geçirmek için Hafizenin günlerce, gecelerce, dilinde tüy bitire bitire verdiği fitillere kulak bile asmamış, hünkâr damatlarını, paşaları beyleri, vezir zadeleri, mirasyedileri tepmiş, tercih ettiğinden caymamıştı.

Fakat açık söyliyelim, Edaya gitgide bezginlik değilse bile bir şaşkınlık çökmüştü. Daha dikkat edilecek olursa, paça günü sabahındanberi halinde farkolunacak derecede bir değişiklik, neş'esizlik demiyelim, bir sersemlik peyda olmuştu,

O hiç ele avuca sığmaz, dili durmaz, afacn, kız, kâğıt kavaflığını yaparken hadi kendini denk almış, ustasının tenbihlerini dinleyip, muvakkaten uslu akıllı ve ağırbaşlı bir hal takınmış olsun.

Esrarengiz bir kadın

Olacak vakalar evvelce keşfedilebilir mi?

26 sene evvel Sen nehri üzerinde geçen bir facianın hikâyesi

Esrarengiz kadınz

1910 senesi Noeli. Madam L. evinde büyük bir toplantı yapıyor ve Parisin en tanınmış kimselerini davet ediyor.

MadamL. devrin en meşhur tiyatro artistidir. Bütün Paris ona hayrandır.

1910, yani büyük harpten evvelki seneler, Avrupanın en mesut çağları idi. Yirminci asrın medeniyeti bütün inkişafı her yere serilirken, insanlar, saadetin en yüksek mertebesine ermiş gibi, zevk ve eğlence içinde yüzmekte idiler ve Paris salonları yalnız dedikodu mevzularile uğraşıyordu.

— Falanca filâncaya falan rolde âşık olmuş.

— Haberin var mı? Yakında filân artist film çevirmeğe başlayacakmış.

— Sinema mı dedin? Çocuk işi o!

Hakikaten o devirde henüz sinema bütün artistleri kendine çekmemişti. Tiyatro sanatkârları sinemaya dudak bükerek bakıyorlardı. Çünkü, onlarca, sinema, sunî bir sanattı ve tiyatronun lirik heyecanı beyaz perdede kalmıyordu.

Madam L. in o günkü toplantısında da bu sanat mevzularından ve o hayata ait dedikodulardan bahsolundu.

Misafirler arasında uzun boylu, esmer bir genç kadın vardı. Salonun göz kamaştırıcı ışıklarından daha kuvvetle parlayan gözleri herkesin dikkatini üzerine toplamıştı. Yalnız, kendisini tanımıyan birisi Madam L. den soruyordu:

— Kim bu?

— Tanımıyor musun?

— Yo!

— Fraya.

— Fraya mı

— Evet. Paristen uzak kalmanın cezasını çekiyorsun. Frayayı Pariste tanımıyan yok.

— Artist mi?

— Hayır. Esrarengiz bir kadın. Daima yalnız yaşar. Hayatını kimseye anlatmaz. Çok zengin bir aileden olduğunu ve tek başına Pariste eğlenmeğe geldiğini sanıyorum.

Fraye hakkında malumat istiyen adam bir gençti. Onunla tanışmak istiyordu ve tanıştı. Fakat o gece Madam L. in yatı ile Sain nehrince bir gezintiye çıkanlar arasında Fraye yoktu. Bütün ısrarlara rağmen gelmekten çekinmişti.

O gece bir facia oldu:

Yat, nehrin sularında ilerlerken bir çığlık duyuldu.

Yatın arka tarafına koşanlar orada suların kaybolduğunu gördüler. Yat durdu. Gemicilerden biri denize indi. Sandalla dolaştılar. Nehire birinin düştüğü muhakkaktı. Fakat, suların yüzünde kimse olmadığı için düşen büyük bir kazaya kurban gitmiş olacaktı.

Gece suların ortasında kaybolan, Madam L. idi.

Yatın arka tarafına çekilen ve tek başına hülyaya dalan Madam L. bir aralık, rüzgârla karışan saçlarını düzeltmek için, elini kaldırdığı zaman müvazenesini kaybetmiş ve sonra yuvarlanmıştı.

O geceki faciadan sonra, Parisin salonlarında şöyle bir rivayet dolaşmağa başladı:

Madam L. in yatında geçecek faciayı evvelden hisseden Fraye, bu gezintiye gelmekten çekinmişti.

Acaba bu esrarengiz kadında, vakaları evvelden hissetmek hassası mı vardı?.

Bu, meçhul bir nokta olarak kaldı. Çünkü ertesi gün Frayenin de ortadan kaybolduğu söyleniyordu.

Nev York'da

Bir haydutla polisler arasında

Muharebe oldu

Nevyorktan bildiriliyor:

Amerikanın en korkulu çocuk hırsızlarında ve en meşhur banka soyguncularından biri olan Brunett, şehir ortasında hakikî bir muharebeden sonra ele geçirilmiştir.

Muharebe, Nevyork halkı ve polisleri ile haydut Brunett arasında olmuştur. Haydudun gece bir evde bulunduğunu haber alan polis kuvvetleri, 150 kişi olarak evi çevirmişler ve Brunettin teslim olmasını istemişlerdir. Haydut teslim olmamış ve ateş açmıştır. Bunun üzerine polisler evin içine gazlı bombalar atmağa başlamışlar ve bu bombalardan, haydutla beraber bulunan kadın yaralanmıştır. Bunun üzerine, haydut kapıyı kendi açarak teslim olmuştur.

Yalancı tablo!

Fransız ressamlarından Renoir'in "Çıplak kadın,, tablosu meşhurdur. Geçenlerde bir ressam, bu tablonun çok muvaffak bir kopyasını yapmıştır. Fakat bu tabloyu, kendisine para borçlu olduğu ev sahibine veren ressam, sahtekârlık davasile mahkemeye götürülmüştür.

Fakat, ressam mahkemede kendisini şu şekilde müdafaa ederek beraat etmiştir:

— Ben bir ressamım. Resimde, meşhur üstadların üslubile ünsiyet peyda etmek için, tablolarının kopyasını yapmağa çalışmak âdettir. Ben de böyle yaptım: Bu tablo, Renoirın "Çıplak kadın,, eseridir. Fakat bunu yapan kendisi değildir. Ben de bunu ounn tablosu diye ortaya çıkarmadım. Bir tablo olarak ev sahibime verdim. O, bunu bir sahtekârlık olarak haber vermiş.,,

SEZAR

Dün ve Yarın tercüme külliyatındandır
Fiyatı 40 kuruştur

Takvim	PAZAR 20 6	Pasartesi 21 7
	I. Kâ. Şevval	I. Kâ. Şevval
Gün doğuşu	7 22	7 22
Gün batışı	16,43	16.44
Sabah namazı	6 00	6 00
Öğle namazı	12 12	12 12
İkindi namazı	14.31	14.32
Akşam namazı	16.43	16 44
Yatsı namazı	18 22	18 23
İmsak	5.34	5.35
Yılın geçen günleri	354	355
Yılın kalan günleri	11	10

ZAYİ — 3024 numaralı çift yük arabası plâkamı kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Yenikapı Mermerciler caddesinde 31 numaralı hanede *Saim Tümacar*

Gezintiler:

Bir Gürültü Fabrikası!

S. Gezgin

Umduğunuz ve beklediğiniz bir şeyin, tamtersile karşılaşınca, elbette sarsılırsınız. İşte ben, dün böyle bir şaşkınlığa uğradım.

Gerçi atalar: "Uma uma dönerler muma!" demişler; fakat buradaki "ummak" sözü "ümit" manasında değil, hayal ve kuruntu yerinde kullanılmıştır.

Şimdi niçin şaştığımı anlatayım:

Geçen yaz ortalarına doğru, bir ay kadar "Nuruosmaniye,, kitap sarayında çalışmıştım. Okumak, her şeyden önce rahat ve sessizlik ister. Beynin süngerleşerek bir kitabı emmesine, fikir potasında safra, posa ve cevherin ayrılmasına, ancak bununla kavuşulur.

"Nuruosmaniye" kitap sarayında eşsiz yazmalar, değerli eserler, güzel bir okuma yeri, uyanık memurlar, düzgün fihristler her şey var. Olmıyan yalnız sessizliktir.

Bu yüzden orada "Ahmedî" divanını incelemek, bana eski Roma zindanlarında, değirmen çevirmekten daha zor geldi. Geçtiğim yaprakların kaç kere yeni baştan döndüm. Hepsinin sebebi gürültü olmuştu. Tam en çetin bir mısram, çapraşık bir beytin manasını sökeceğim bir sırada, kubbeler inilti, gırıltı ile dolar, ağır çeçekiçlerle döşeme sarsılırdı.

İlkin şaşmıştım. Sonraları kızdım. Bu demirci dükkânını, bu cehennem sesli motörü kütüphanenin altına koyanları araştırdım. Meğer satan "Evkaf" mış!.. Belki bir yanlışlık olmuştur, diye meseleyi gazeteme aksettirdim. Bir okuma yerinin altında gürültülü fabrikası kurulur mu hiç? dedim. Yerinde tahkikat yaptılar, haklı olduğumu söylediler. Fakat sonu gelmedi. Zaten vakfın ken nasılsa satılan bu dükkân alınmadı.

Dün, yine yolum oraya düşmüştü. Tam kütüphanenin altındaki bir dükkânın kapaklı kepenklerine yapıştırılmış bir kâğıt gördüm. Satılık olduğunu bildiren bir kâğıt! Demek orada bir gürültü fabrikası daha kurulacak. Yeni bir bıçakçı örs ve çekici işliyecek, başka bir motör zırlıyacak. Ya okumak istiyenler, ne yapacak? O canım kitap sarayı ne olacak? Madem, ki böyledir, hiç olmazsa, şu kütüphaneyi başka bir yere taşısınlar. Fikre verdiğimiz zaman zaten azdır; bari bu azı da düşüncesizliğe kurban etmiyelim.

Seyahat Notları

Türk - Yunan dostluğunun tarihi

— 5 —

Bahriyelilerimizin Atınada müzeyi ziyaretlerine ait bir hatıra

Yunan bahriye nezareti, kendi markalarını taşıyan otomobilleri filomuzun emrine tahsis etmişti. Donanma kumandanı çok nazik Vis amiral Sakelariyu ile arkadaşları Türk meslektaşlarına Atina ve civarındaki tarihî yerleri gezdirirken biz de meslektaşlarımızla, iki devlet dostluğunun takviyesi hususunda kendimize düşen vazifeler etrafında hasbihallerde bulunuyorduk. Meslektaşlarımız, Türk - Yunan ittifakının ehemmiyetini tamamile takdir etmekte ve bu dostluğun gecikmiş olmasından dolayı da teessürlerini bildirmekte idiler. Senelerle aramızda devam eden ihtilâf dostluğa inkılâp etmişti ve ötedenberi buna taraftar olan bugünkü Başvekil mösyö Metaksasın noktai nazarı mösyö Venizelos ve diğer fırka reisleri tarafından kabul edilince mesele kendi kendine hal olunmuştu.

Müteveffa Başvekil mösyö Venizelos bir işi yapmak lüzumunu hissedince onun noksan taraflarının kalmış olmasından asla hoşlanmazdı. Türk - Yunan dostluğu işinde de bu tarzda hareketi muvafık gördü. Ve muahedeyi imza etmeden evvel, bütün fırka reislerini Baş vekâlete toplayarak onların da bu hususta muvafakatlarını aldı. Kendisini istihlâf eden müteveffa mösyö Çaldaris, general Kondilis ve Demircisle bu dostluğun banisi telâkki olunması lâzım gelen bugünkü muhterem Başvekilin Türkiyeye karşı gösterdikleri teveccüh, dostluk eserinin ne kadar kıymetli ve kuvvetli olduğunu isbat eder.

Erkânıharbiyei umumiye ikinci reisi sıfatile, Çanakkale boğazlarına ihraç edilen itilâf devletleri askerlerinin bir Yunan fırkasile takviye edilmesinin boğazı işgale kâfi gelemiyeceğini söyliyen miralay Metaksas 1916 ihtilâlini müteakip nefyedilmişti. 1920 de Yunanistana döndüğü zaman Yunan ordularının Anadolunun bir kısmını ve şarkî Trakyayı işgal eylemiş, İstanbulun itilâf kuvvetleri eline geçmiş olmasına rağmen fikri değişmemişti. O, Türklerle devam eden harbe aleyhtardı, sulhun biran evvel yapılmasını ve orduların geri çekilmesini muvafık görüyordu.

Rütbesi generallığa terfi edilen mösyö Metaksasın bu fikrini müteveffa kral Konstantin ve o vakitki muhalefeti müttehide hükûmetinin harbiye nezaretini idare eden mösyö Gonarisi de kabul ederek, Türklerle sulh müzakeresi kapısını açmak için faaliyete girişmişler hatta maddelerini göz önünde bulundurarak ilk teklif şartlarını da tesbit eylemişlerdi.

Ancak o vakit Başvekil ve Hariciye nazırı olan mösyö Ralis ecnebî bir devleti bu teşebbüsten haberder etmek lüzumunu ileri sürmüştü.

İşe memur edilen ve harbın hitamından sonra nezaret mevkilerine geçen bazı siyasî zatlar da ecnebî devletin verdiği menfi cevap üzerine - Türkiyeye yapacakları sulh tekliflerini tehir etmişlerdi .

Bu defaki Atina seyahatimde bunlardan ikisine tesadüf ettim. 1920 denberi tasavvur ettikleri Türk - Yunan dostluğunun bu suretle ve kuvvetle tecellisinden dolayı duydukları memnuniyetin derecesini anlamak için onların 1920 deki coşkun haleti ruhiyeyi sakin ve mantıkî bir şekle irca hususunda yorulmak bilmez bir surette sarfeyledikleri mesaiyi hatırlamak lâzımdır.

* * *

Atinadan hareket edeceğimiz gün amiral Sakelariyu bizi Averofta kabul edecekti. Aynı gün, Atinalı meslektaşlarımız, bir gece evvel muharrirler birliği binasında tanışmak şerefine nail olduğumuz arkadaşlarla birlikte eski Falerde bize bir ziyafet hazırlamışlardı. Saat onda Başvekil mösyö Metaksas cenapları bizi kabul edeceğini bildirince, ziyaret ve buluşma saatlerinde mecburiyetle hasıl olan değişikliklerden dolayı bizi mazur görmelerini amiral Sakelariyu, ve muharrirler birliği reisi mösyö Zarifis dostumuzdan rica ettik. Amiral Sakelariyunun Averoftan ayrılırken bize gösterdiği teveccühten bahsedilmişti. Fakat bu temaslar esnasında mösyö Zarifisten gördüğümüz yüksek meslektaşlık hissi ile bu histe beraber olduklarını gördüğümüz muharrir arkadaşlara, matbuat ve turizm müsteşarlığı kâtibi umumisi S. E. mösyö Papadakis ve onun çok faal aynı zamanda tedbirli matbuat dahiliye müdürü mösyö Vatalas ve yine bu müsteşarlık memurlarından bizde çok kıymetli hatıralar bırakan mösyö Minotonun ve Atina polis müdür muavini mösyö Papulisin her fırsatta gösterdikleri dostluk ve kolaylıkları burada teşekkürle zikretmeden geçemiyeceğim.

Ke. iren

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu

Fransız Tiyatrosu
Operet Kısmı

Bu akşam saat 20,30 da

LEYLA ve MECNUN

ŞEHZADEBAŞI FERAH TİYATROSUNDA

Büyük Türk İllüzyonisti ve Manyetizmacısı

Pr. Zati Sungur

Her gün fevkalâde bir programla temsillerine devam ediyor

TAKSİMDE - MAKSİM VARYETE TİYATROSUNDA

Bu akşam saat 21 de Adana felâketzedeleri menfaatine

HALİME

Varyete - Opera Parçaları fiatlarda zam yoktur

Telefon: 43633

HALK OPERETİ

Haftalık RADYO Programı

21 Kânunuevvel 936 Pazartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25 — 14,00 Muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 17,00 Konferans: İnkılâp dersleri Üniversiteden naklen, Mahmut Esat Bozkurt tarafından. 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Çocuklara masal: İ. Galip tarafından. 20,00 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21,00 (Saat ayarı) şehir Tiyatrosu Dram kısmı tarafından bir temsil.

Saat 22,00 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar. 23,00 SON.

22 Kânunuevvel 936 Salı

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25 — 14,00 Muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 17,00 Konferans: Üniversiteden naklen İnkılâp dersleri, Mahmut Esat Bozkurt tarafından 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Konferans: Doktor Kemal Cenap tarafından. 20,00 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 21,00 (Saat ayarı) şehir tiyatrosu operet kısmı tarafından bir temsil.

Saat 22,00 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar. 23,00 SON.

23 Kânunuevvel 936 Çarşamba

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25 — 14,00 Muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Hafif şarkılar: Bayan Janin tarafından. 20,00 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Türk musiki heyeti. 21,00 (Saat ayarı) Orkestra:

1 — Veber: (Peter Schmoll) uvertür.
2 — Strrauss (Vals şarkısı).
3 — Puccini: (Madam Butterfly) operasından parçalar.
4 — Braga: (Laserenata).
5 — Middleton: (La Brigade Phantome).

Saat 22,00 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar. 23,00 SON.

24 Kânunuevvel 936 Perşembe

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25 — 14,00 Muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Konferans: Doktor Salim Ahmet tarafından. 20,00 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21,00 (Saat ayarı) orkestra:

1 — Beethoven: (Koryolan) uvertür.
2 — Brahms: (Vals).
3 — Humperdink (Kral çocukları) operasından parçalar.
4 — Glazunoff: (Mevsimler) balesinden.
1 — Buz
2 — Kar
5 — Rebikoff: (Ağır vals).
6 — Vertenfelser — Ländler: (Baviera dansı).
7 — Sonntag: (Marş).

Saat 22.00 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar. 23,00 SON.

25 Kânunuevvel 936 Cuma

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25 — 14,00 Muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 17,00 Konferans Üniversiteden naklen İnkılâp dersleri, Recep Peker tarafından. 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 spor müsahabeleri: Eşref Şefik tarafından. 20,00 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musiikisi ve halk şarkıları. 20,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musiki si ve halk şarkıları 21,00 (Saat ayarı) Orkestra:

1 — Rosini: (Vilhelm Tel) uvertür.
2 — Rollstett: (Şen kardeşler) vals.
3 — Vagner: ((Lohengren) operasından parçalar.
4 — Türk şarkısı.
1 — Taş kıran,
2 — Yürük yaylâsı.
5 — Leblebici operetinden parçalar.

Saat 22,00 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar. 23,00 SON.

26 Kânunuevvel 936 Cumartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25 — 14,00 Muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Şehir tiyatrosu komedi kısmı tarafından bir temsil. 20,00 Türk musiki heyeti. 20,30 Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21,00 (Saat ayarı) Orkestra:

1 — Suppe: (Banditten streiche).
2 — Strauss: (Mavi Tuna) vals.
3 — Kuluk: (Gavotte).
4 — Verdi: (Travyata) operasından parçalar.
5 — Fetras: (Tirol havalarından bir Popuri).

Saat 22,00 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar. 23,00 SON.

BİR ZABİTİN HATIRALARI

Anlatan: **Menlikli Haydar**

— 8 —

Ben bu hali ağabeyime söyledikçe, o, "sen zekisin, herhalde becerirsin„ gibi cevaplarla mukabele ediyordu.

— Mısırda bilvasıta tanıdığım bir prenses vardı oraya gittim. Biraz Arapça öğrendim. O vakit esir ticareti yasak değildi. Evvelâ esir ticareti işine başladım. Sonra İngiliz'er bu ticareti yasak edince mücevherat ticaretine giriştim. Hamdolsun epeyce servet sahibi oldum. Sıla için Sereze geldim. Birkaç ay orada kaldım. Mısırdaki işimi bırakmadım. Gene Mısıra gideceğim. Işime devam edeceğim.„ dedi.

Selâniğe yaklaştık. Bende olan altın tabakayı kendisine geri verdim:

— Evlâdım, bari bu tabaka size hatıra olsun.„

Dedi. Fakat ben gene kabul etmedim. Teyze hanım Selânikte prens Hilmi Paşanın konağına mısafir oldu. Biz de Bekir ağabeyimle beraber otele gittik. Fakat sonra teyze hanımla gene vapurda buluştuk. O, İtalyan vapurunda birinci mevki kamara tutmuştu. Benim için de bir yer almış. Fakat ben bavullarımı, kilimlerimi güverteye sererek gitmeği tercih ettim. Bununla beraber daima vapurda beraber vakit geçirirdik. Meyvalar, şekerlemeler.. gırla.. Bir aralık Selânik Bektaşi şeyhi Hasan Kenzi babanın damadı Hasan bey sebepsiz ve saygısız yanımıza geldi. Teyzemle beraber konuşurken söze karıştı. Yüzsüzlüğünü ilerletti. Ben usulca yanıma yaklaşarak yüzüne bir tokat indirdim. Fakat o kadar şiddetli vurmuşum ki etrafta bulunanların dikkatini uyandırdı. Meğer bu adam babamı tanırmış ben seni babana yazıp şikâyet edeceğim dedi. Nihayet İstanbula vardık. Teyzeden ayrıldık. Benim Tıbbiye mektebine girmek istediğimi, ayni zamanda, cuma günleri kışlada kalacağımı yolda öğrenen teyze birkaç defa kışlaya gelmiş fakat Mehmetçikler "Yasak!„ diyerek yol vermemiş. Onun için bir daha görüşmek mümkün olmadı. Beni himaye eden Bekir ağabeyim çok hamiyetli, insaniyetli bir adamdı. Fakat kendisi mektepli olmadığından mektebe güçlükle girebildim. Çünkü o zaman benim tahsilim şimdiki ilkokul derecesinde idi. Serezdeki Musevi Alyans mektebinde de dört ay kadar bütün okuduğum küçük bir kültür kitabından ibaretti. Böyle hiç olan malûmatımla Tıbbiye harbiyesinin dokuzuncu sınıfına girmek istiyordum. Çünkü bana iltimas eden koca bir Serasker Ali Saip Paşa vardı ve benim yanıma Seryaveri Ali Paşayı katarak şuraya buraya gönderiyordu. O vakit Tıbbiye mektep nazırı meşhur (Marko) Paşa idi. Evvelâ resmen müracaat ettik. Beni imtihan komisyonuna görderdiler. Bense birşey bilmiyordum Meselâ kozmografyadan sual soruyorlar ben coğrafyadan mırıldanıyordum. Hikmet ve kimya gibi adlarını bile duymadığım derslerden sualler soruyorlardı. Ben alık alık bakakalıyordum.

Ben bu hali ağabeyim Bekir beye söyledikçe o bana "Sen çok zekisin Herhalde becerirsin.„ gibi cevaplarla mukabelede bulunuyordu. Bu işin kuru zekâ ile olmıyacağını, düşünemiyordu. Benim muvakkat yaverim olan Ali Paşa da alaylı olduğundan muttasıl (Marko) Paşanın yanına girip nazırı zorluyor. Zavallı (Marko) Paşa:

— Efendim, affedersiniz. Ben ne yapayım? Suallere cevap versin, mektebe girsin.„

Diyerek tepinip duruyordu . Ben Seraskerden utandığım için ona hakikat hali bir türlü anlatamadım. Adeta Seraskeri yalanla igfal ediyordum..

Ona:

— Efendim, hiçbir şey bilmiyen rum ve ermeni çocuklarını alıyorlar. Ben müslüman olduğum için bin türlü zorluklar çıkarıyorlar.„

Diyordum. Benim bu iddialarımı gayet cahil olan yaver Ali Paşa da tasdik ediyordu. Hülâsa bu yüzden Serasikerle Marko Paşanın aralarını adeta bozdum. Lâkin mızrak çuvala sığar mı? Nihayet benim foyam meydana çıktı. Güç halle nihayet o zaman Kulelide Çerkeslerin yüzüsuyu hürmetine açılan sınıfı mahsus veyahut mahreç sınıfı adını alan mektebin son sınıfına girdim ki burasının tahsili askerî rüşdi derecesinde idi.

Burada sınıfın birincisi oldum. Sene nihayetinde taşralardan gelenler de dahil olduğu halde bütün askerî rüşdiye mezunları arasında benim aldığım numaralar birinci dereceyi tutu. Tıbbiyeye girmek olduğundan Tıbbiye idadisinin birinci sınıfına atladım. Tab'an askerliğe çok meylim olduğundan sınıfta disipline pek riayet ederdim. O kadar ki dahiliye zabitleri adını (nizamî) koymuşlardı. Yanıma gelen çavuş ve onbaşılar mutlaka askerî vaziyeti takınacaklardı. Ben de zabitlerin yanına gittiğim zaman tam askerce hareket ederdim. Maalesef Tıbbiye ise o vakit hakikaten külhanbeyi ocağı idi. Mektep müdürü Rifat bey güzel bir ressam ve iyi bir paşazade idi. Şahsan çok halim ve selim bir zattı. Fakat mektepte bir türlü disiplin tesisedememiş, işler çığırından çıkmıştı.

Tabiî dahiliye zabitleri cahil ve pek gevşekti. Talebenin ayaklarında yumurta topuklu kunduralar, başlarında siyah denecek derecede koyu renkli fesler, göğüslerinde bütün külhanbeylerinin giydikleri iki yanlı büyük düğmeli yelekler vardı. Pantolon paçaları gayet geniş, ağları biraz yırtıktı. Talebenin çoğunun sağ omuzları kalkık, mektep içerisinde giydikleri şıpıtıkları yerlere sürerek giderlerdi. Hülâsa her tarafta yengeçvarî yürüyüşler, hele döneklerin hepsinde birer eğri ot tesbihler, teneffüshanelerden maada yerlerde bile gezip yürüdükleri yerlerde külhanbeylere mahsus maniler eksik değildi. Dahiliye zabitlerinin çoğu cahil, ayni zamanda ahlâksız. Döneklerin başı ve külhanbeylerinin sergerdesi Hünkâr yaverlerinden Rüştü bey (Paşa) nın kölesi otuz yaşında bir edepsizdi. Olan biten bütün vukuatlar mutlak onun malûmat ve emrile olacak, rezillerin başı Çakir adında bir kölenin mutlak malûmat ve emrile yapılacak. Bir gün Rüştü bey kendisine talebeden ziyade Çamlıbelde at hırsızı demek daha doğru olan bu köle için bana müracaat etti:

— Kuzum Haydar, bu Çakir edepsizini çalıştır. Sınıftan geçsin.„

Dedi. Ben Çâkir ile beraber diğer dönekleri akşamları ders müzakeresine başlattım. Fakat bu Çâkir denilen ahlâksız işi ciddî almaktan ziyade lâübaliliğe vuruyordu. Elimde, avucumda gördüğü paralara alacak kadar ileri gidiyordu. Beni adeta haraca kesmişti. Ben sonradan Hünkâr yaveri liva olan Rüştü beyin hatırına hürmeten herşeye katlanıyordum. Fakat bu terbiyesiz bir gün bana geldi. Külhanbeyi ağzile:

— Başçavuş, sen sofusun. Böyle halt işlemezsin. Biz Ortaköylü Vasili tuzağa düşüreceğiz.„ dedi. Ben şiddetle tersledim. Aramızda bir dil kavgasıdır başladı. Bu geceden itibaren müzakerelerde edepsizliğe koyuldular.

(Arkası var)

ÜLKEMİZDE

Osmaniye her sene biraz daha güzelleşiyor

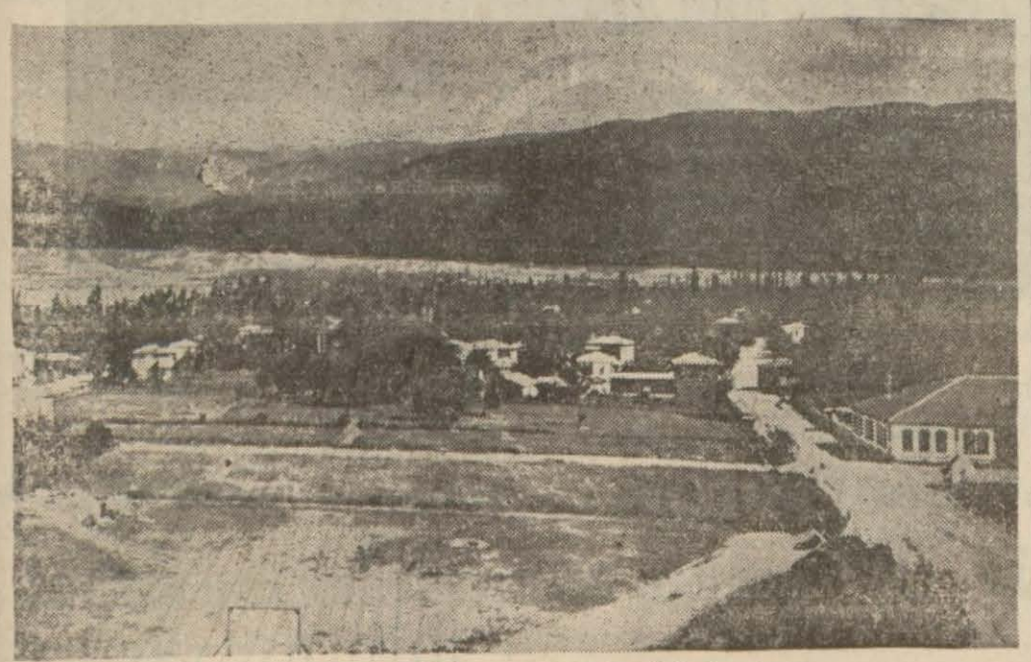

Osmaniyeden güzel bir görünüş

Osmaniye, (Hususî) — İlçebay Celâl ve şarbay Doktor Ahmet gibi değerli idarecilere kavuşan ilçemiz her sene biraz daha güzelleşmektedir. Osmaniye, dokuz sene Cebelibereket vilâyetine merkezlik yapmış olduğu halde hiç bir terakki ve inkişafa mazhar olmamıştır. Eski belediye mutasıl şehri ihmal etmiş, tek ve ufak bir eser meydana getirmemiştir.

Osmaniye 7800 nüfuslu ve üç nahiye, kırk iki köyden mürekkeptir. Bu nahiye ve köylerle birlikte nüfusu yirmi dört bine baliğ olur.

Kazanın dağ kısmı kıraçtır. Buradaki köylüler hububat, zeytin ve Amerikan fıstığı yetiştirirler. Aşısız zeytin ve sakız ağacı bütün dağları kaplamıştır. Amerikan fıstığı ihracatı mühim bir yekûn tutar.

Ova köyleri, Çukurova mevkiindedir. Pamukçuluğa çok ehemmiyet verilmiştir. Bu senenin pamuk rekoltesi iki milyon kilodur. İkisi kasabada ve birisi Toprakkalede olmak üzere üç çırçır fabrikası vardır. Bu müesseselerden Ceyhan ve Bahçe gibi civar kasabalar da istifade eder.

Portakalcılıkla ehemmiyetli surette uğraşılıyor. Bu sene beş milyondan fazla ihraç edileceği umuluyor. Meyva ve sebzecilik de terakkidedir. Buğday ihracatı mevcuttur.

Kasabada ortamektep vardır. Mevcudu 150 dir. Ayrıca bir ilkmektep, bir üç sınıflı, bir de tek sınıflı iki mektep vardır. Yedi köydeki mekteppler de dahil olmak üzere kasaba dahilinde 980 talebe bulunur. İçtimaî hayat da gittikçe yükselmektedir.

Vilâyet merkezliği zamanında yirmi beş yataklı olarak açılan memleket hastahanesinin yatak sayısı ona indirilmiştir. Bir doktoru vardır ve hastahane ihtiyacı karşılayabilmektedir. Fevkalâde vakalar Adanaya gönderilir.

Bütçesini yedi binden on bir bin liraya çıkaran belediye su ve elektrik işleri için esaslı teşebbüslere girişmiştir. Suya ait proje esasen Dahiliye Vekâleti tarafından yaptırılmıştır. Tesisata bu sene başlanacaktır. Belediye, elektrik için de mühendisle anlaşmış olduğundan Osmaniye 937 yılı zarfında medenî ışığa da kavuşmuş olacaktır.

A. E. TOKSOY

Dörtyollular

Kasabalarına devlet vapurlarının uğramasını istiyorlar

Dörtyol, (Hususî) — Yaslandığı meyilli sırttan denize doğru uzanan Dörtyolun portakal bahçeleri arasından gösterdiği manzara hakikaten pek hoştur.. Kasaba, genç ilçebay Âdil, ve çalışkan belediye reisi Tahsinin himmetlerile günden güne güzelleşmekte ve her sahada umrana kavuşmaktadır.

Erzin nahiye müdürlüğünden buraya terfian gelen ilçebay Âdil, çok değerli bir gençtir. 927 de dört bin liradan ibaret olan bütçeyi yirmi bin liraya iblâğa muvaffak olmuştur. Belediye şehrin birçok ihtiyaçlarını sağlamıştır. İçme suyu on iki kilometre mesafeden getirilerek on iki büyük çeşmede toplanmış, elektrik tesisatına ait proje tamamlanmıştır. Belediye çok güzel bir otel, gazino ve park yaptırmış, bir kasap ve sebzeci çarşısı kurmuş, istasyon ve şehir yollarını, kaldırımlarını yapmış, umumî helâ, kasaba dışında bir gazhane, sahilde iskele inşa etmiştir.

Kasabanın nüfusu sekiz binden fazla iken kendisine birer kilometre mesafedeki dört mahallenin köy haline ifrağı üzerine bu miktar yarıya kadar düşmüştür. Buralarının tekrar mahalle yapılması için teşebbüse girişilmiş bulunuyor. Diğer yirmi beş köyle birlikte yirmi beş bin nüfusu vardır. Dokuz köyde üç sınıflı ve merkezde beş sınıflı mektepler vardır. Köyler telefonla kasabaya raptedilmiş ve bunlardan çoğunda jandarma karakolları açılmıştır.

Dörtyolun belli başlı ihraç maddesi portakaldır. Senede elli milyon kadar portaka. istihsal olunur. Bu mikdarın çoğalması pek mümkün iken ârız olan hastalık rekolte üzerinde çok tesir yapmıştır. Şimdilik senede otuz milyon kadar ihracat yapılmakta ve bini vasatî beş liraya satılmaktadır.

Pamukçuluk da gittikçe ehemmiyetini artırmaktadır. Dağlarında kıymetli madenler mevcut olup bunlardan ikisinin imtiyazı bir şirkete verilmiştir.

Bugünkü halde kasabanın iki mühim ihtiyacı vardır: Vapur ve gümrük.

Bu ihtiyaçlar hakikaten çok mühimdir. Devlet vapurlarının uğramaması yüzünden iktisadî inkişaf mümkün olmamaktadır.

Dörtyol, Şarkın en yakın bir iskelesidir. İhracatı ve ithalâtı Mersinden yapmakla buradan yapmak arasında büyük farklar vardır. Halbuki vapur Dörtyolun küçük ve köyden ibaret bir nahiye merkezi olan Payasa uğramıyor. Yani, Dörtyolun önünden geçip giderek beş mil daha mesafe katettikten sonra Payasta demirliyor da buraya, her nedense uğramıyor. Tüccar vapurları ise, yalnız bir cins eşya almak mecburiyetinde bulunduklarından istifade görülemiyor. Dörtyollular, vapurlar buraya uğramakla zarar ederse bunu tazmini şimdiden taahhüt etmişlerdir. Maamafih İktisat Vekâletinin buraya vapur işletmeği kararlaştırdığı şayi olmuş ve bu haber bütün halk üzerinde büyük sevinç husule getirmiştir.

Gümrük teşkilâtının iki sene evvel Payasa kaldırılmış olması da tüccarı müşkül mevkide bırakmıştır. En ufak bir gümrük muamelesi için on iki kilometre mesafede olan Payasa gidilmek mecburiyeti hasıl olmakta ve bu hal tüccarı, maddî ve manevî zararlara sokmaktadır. Kışın yollar bozuk ve vasait mahdut olduğu gibi Payasta ne yatacak bir otel, ne de yemek yenecek bir lokanta vardır.

Istanbul vilâyet kongresi açıldı

(4 üncüden devam)

büyüklerini altetmekte meleke kazanmış ve zevk duymuş bir otoritedir.

Nikbin ve müsterih olmalıyız. İstanbul kuruluyor ve dilediğiniz gibi mükemmel bir surette kurulacaktır.

116 MEKTEBİMİZ VAR

Gene aynı düşünce ile mektep işi ele alınmıştır. Uzun yıllar eski ahşap konaklarda, mezarlıklar içindeki, birer, ikişer gözlü rutubetli, izbe ve gayri sıhhî taş odalarda, yahut ne idüğü belirsiz bir takım barakalar içinde körpe ve nahif bünyeleri çürütülmeğe ve taze kafaları yosunlaştırılmağa mahkûm gibi tutulan yavrularımız, sekiz sene gibi kısa bir zamanda milyonlar sarfile seksen altısı yeniden yaptırılan ve satın alınıp esaslı surette ıslah edilenlerle adedi 116 yı geçen fennî ve sıhhî her türlü şartları haiz ve Türk çocuğunun şerefine lâyık mekteplere nakledilmiş ve bu mesaiye, ihtiyacın arkası tamamen alınıncaya kadar devam edilmesi mukarrer bulunmuştur.

Gene aynı düşünce ile şehrin yağmur ve kirli suları kanalizasyonuna büyük emek ve para sarfedilmiştir.

IŞIK DERDİ

Halkımızın büyük ıztıraplarından biri de ışık meselesidir. Şimdiye kadar yapılan tenvirat ihtiyaca cevap vermiş olmaktan ziyade ihtiyacı tahrik ve teşvik etmiştir. Bununla beraber son on senede yapılanı anlatmak faydadan hali değildir.

Rahatımızı ve emniyetimizi korumak için 1925 senesinde belediyece sokakların umumî aydınlatılmasına sene de 170 bin lira sarfedilirken onu müteakip senelerde tahsisat tedricen senevî 320 bin liraya çıkarıldıktan başka ayrıca iki yüz fener daha ilâve edilmiştir.

Hal böyle olmakla beraber, semt ocaklarından Vilâyet kongrelerine kadar bir ıztırap mevzuu olarak ileri sürülen ışık dileklerinin uzunca bir müddet bütün şikâyetleri dindirecek surette yakında yerine getirileceği muhakkaktır. Bütün şehrin şimdi mevcut iki bin küsur elektrik lâmbasına iki bin daha eklenecektir.

Halkın; nakil vasıtalarının noksanlığı yüzünden çektiği sıkıntı da daima göz önünde ve teşebbüs üstündedir. Vaki olan istirhamatımız kabule şayan görülüp şehrin getireceği otobüsler gümrük resminden affolunursa hemen güzel ve muntazam bir otobüs servisile çekilen ağır sıkıntıların karşılanması mümkün olacaktır.

İKİNCİ CELSE

Birinci celsenin bir buçukta bitişinden sonra saat üçte ikinci celse açıldı. Bütçe, dilek ve hesap encümenleri seçildi. Bu encümenlerin çalışması için celse bir saat tatil edildikten sonra 5 de yeniden toplanıldı. Dilek ve hesap encümenlerinin raporları okunarak aynen kabul edildi. Dilek encümeni raporunu bitiremediği için ikinci içtima çarşamba günü saat 2 ye kaldı.

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 30
(Cağaloğlu Eczanesi yanında)
Telefon. 22566

Lik maçları neticeleri

(4 üncü sayıfadan devam)

şütü avut oldu. 20 inci dakikada Süleymaniyeliler tekrar Topkapı kalesine indiler ve bu esnada ilk gollerini attılar.

27 inci dakikada Topkapılılar Haydarın ayağı ile beraberlik golünü attılar. Biraz sonra İskender beraberliği bozdu. Köşeden bir şütle Süleymaniyelilerin ikinci golünü attı. 32 inci dakikada Topkapılılar Haydar vasıtasile beraberlik golünü attılar.

37 inci dakikada Süleymaniyeliler Topkapı kalesine indiler. Top bir müddet ayaktan ayağa dolaştıktan sonra solaçığın ortaladığı topu Muzaffer üçüncü defa Topkapı kalesine soktu. Biraz sonra dördüncü golü de yaptı. Birinci devrede 4-3 bitti.

İkinci devre Süleymaniyenin hücumu ile başladı ve Muzaffer Süleymaniyenin beşinci golünü attı. Çok geçmeden Topkapılılar da sayı adedini dörde çıkardılar. Son dakikalarda İskenderin frikikten sıkı bir şütü üst direğe çarpıp içeri girdi. Süleymaniyelilerin altıncı golü oldu. Devre de 6-4 Süleymaniyenin galebesile bitti .

Fener sahasında

Altınordu 5 - Dağanspor 0

Fener sahasında ikinci kümeden Doğansporla Altınordu karşılaştı. Altınordulular sıfıra karşı beş golle bu maçı kazandılar.

İstanbulspor 5 - Anadolu 0

İstanbulsporlular birinci devreyi Anadolu sahasında oynadılar ve beş gol attılar. İkinci devre ağır geçti.

Anadoluların açıldıkları görülüyordu. Sert bir oyuna rağmen iki taraf da bu devrede gol atamadılar. Oyun 5-0 İstanbulsporun galebesile bitti.

Fenerbahçe 7 - Hilâl 0

Lik maçlarında başta giden Fenerin sonda giden Hilâlle yapacağı maç çok enteresandı. Fenerin Hilâle atacağı goller merak ediliyordu. Galatasaraylı Burhanın hakemliği altında başlayan oyun tamamen Fenerlilerin hakimiyeti altında geçti. Birinci devrede biri Esat, biri Naci, ikisi Ali Rızanın ayağı ile olmak üzere Fenerliler dört gol attılar.

İkinci devrede Esat, Ali Rıza, Niyazinin ayağı ile üç gol daha atan Fenerliler kendilerini hiç yormadan oyunu bitirdiler.

Oyun son zamanlarda alaya dökülmeseydi Fenerliler daha çok gol atabileceklerdi.

Şeref sahasında

Karagümrük 3 — Feneryılmaz 2

Bu haftanın mühim maçlarının bir kısmı da Şeref stadında idi. İkinci küme klüplerin arasında ötedenberi birbirine rakip olan iki klüp (Karagümrük - Feneryılmaz) bugün karşılaştı.

Çetin bir savaştan sonra Karagümrüklüler oyunu 3-2 kazandılar. Feneryılmaz bu maçı hiç olmazsa beraberlikle bitirebilirdi. Fakat ne yazık ki takımına en büyük fenalığı yapan bir orta haf yaptığı favullerle kendini hakemin oyundan çıkarmasına kadar çalıştı, muvaffak oldu. Oyunun bir kısmını 10 kişi oynayan Feneryılmazlılar bu suretle hem beraberliği, hem de mukadder bir galibiyeti kaçırdılar.

Hakem Saim Turgut Vefa idi.

Beykoz 1 - Eyüp 1

Beykozlular, geçen hafta mevsimin en güzel oyunlarından birini, Vefaya karşı müdafaa tarzında oynamışlar; Vefanın sayı yapmasına mani olmuşlardı. Bugün eksik bir Eyüp takımı karşısında bir golle tam 83 dakika mağlûp bir halde bocaladılar.

Bir sayı çıkaramadılar. Eyüp 83 dakika üstün vaziyette kaldı; ikinci sayıyı yapamadılar, fakat Beykozun sayı yapmasına da engel oldular.

Beykoz ikinci devrede yine mağlûp vaziyette kaldı, Eyüp canla başla çalışıyordu. Oyuna üstün durum alıyordu.

Beykozun bu sırada solaçığı Kâzım oyundan çıktı. On kişi oynamak mecburiyetinde kalan Beykoz hiç olmazsa beraberciyi kurtarmaya savaştı.. Bu sırada atılan bir frikikten istifade eden Bahadırın gayreti Beykozu berabere vaziyete getirdi. (Bu sayı için ofsayt diyenler de var,) fakat hakem kararı (gol!) idi.

Sadi Karsan oyunu idare etti.

Beşiktaş 4 - Vefa 1

İyi bir oyun, Nihat (G. S.) nin güzel bir idaresi; her iki tarafın bir iki hadise müstesna birbirini çok sevmesi bugün çok zevkli bir futbol maçına sebep oldu.

Vefa takımı güzel oynadı. İkinci devre sonunda Beşiktaş daha üstün daha iyi oynayarak evvelce yapılan iki sayıya iki daha katarak oyunu 4-1 kazandı.

Bir iki hadise demiştim. Oyundan sonra, Vefalı Vahit, Abduş, Hüseyin, yaralanmışlardı.

Oyunun birinci devresinde Sulhinin iyi bir girişle yaptığı ilk gol bir devre Vefayı mağlûp halde bıraktı.

İkinci devre başlar başlamaz Vefalılar, Hüseyinin ayağile güzel bir gol yaparak berabere vaziyete geldiler.

Oyun bu halde, 25 dakika kadar gayet güzel heyecan, helecan içinde devam etti.

Öyle zamanlar oldu ki: Vefalılar Beşiktaş 18 i.. Öyle anlar oldu ki Beşiktaşlılar Vefa ceza sahası içinde birbirlerine sayı fırsatlarını kaçırdılar.. Adeta gol yapmaya kıyamıyorlardı.

Fakat bu sıralarda iken Hakkı güzel bir akımla takımını 2-1 vaziyete getirdi..

Oyun birdenbire değişti. Hücumlar çoğaldı. Bu sırada, Şerefin güzel bir şütü takımını 3-1 vaziyete getirdi.

Yağmur arttı, rüzgâr arttı; ortalık karardı.. Bu sırada Eşrefin bir şütü de oyunda Beşiktaşı 4-1 galip getirdi.

Bugünkü maçın hakkı 4-1 olmamakla beraber bu halde bitmesi bir hadisedir.

Bugünkü oyunu her iki tarafın güzel oynaması da memleket sporu namına iyi bir şeydir.

Millî takım saflarında, Galatasaray orta muavinliğinde alkışladığımız Nihadın da iyi bir hakem olarak yetişeceği kanaati de bizi sevindirmiştir.

Beyoğlu Halkevinin koşusu

Beyoğlu Halkevi tarafından tertip olunan 3000 ve 5000 metrelik koşu dün sabah yapılmıştır.

Üç bin metre koşuya Orman, Beyoğluspor, Alman mektebi, Beyoğlu Halkevi takımları ile müsabaka harici olarak Galatasaray ve Güneş takımları iştirak etmişlerdir.

Takım itibarile: On sekiz puvanla Beyoğlu Halkevi birinci, 35 puvanla Alman mektebi ikinci, 41 puvanla Beyoğlu spor üçüncü gelmiştir.

Ferdî netice itibarile: Alman mektebinden Yakovas 12,8 dakika ile birinci, Halkevinden Zekeriya ikinci, Kemal üçüncü gelmişlerdir.

Bu koşuya 42 atlet girmiştir. 5000 metre koşu Beyoğlu Halkevi takımına mensup atletler arasında yapılmıştır. Buna 11 atlet girmiştir.

Geçmiş Kurunlar

21 kânunuevvel 1921

FRANKLEN BUYYONUN BEYANATI

Ankara 20 kânunuevvel (Muhabiri mahsusamızdan) — Ahiren Konyadan Adanaya avdet edne mösyö (Franklen Buyyon Yeni Gün gazetesinin Adana muhabirine vukubulan beyanatında Konyada Hariciye vekili Yusuf Kemal beyle aralarında vuku'a gelen mülâkatta itilâfnamenin tatbikatına ait mesailin kâmilen halledildiğini, Türkiyenin bütün harekâtının samimiyetine kanaat tammesinin bu mülâkat neticesine bir kat daha kuvvet bulduğunu, iki millet arasında dostanı devamını arzu ettiğini söylemiştir.

Dr. Hafız Cemal
LOKMAN HEKİMİ
Dahiliye Mütehassısı
Pazardan başka günlerde (2 den 6) ya kadar İstanbul Divanyolu (104) yeni numaralı hususî kabinesinde hastalara bakar.
Kabine ve ev telefonu: 22398 Kışlık telefon: 21044
Salı, cumartesi sabah (9 1/2 - 12) saatleri hakikî fukaraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olunur.

ABONE ŞARTLARI

	Yıllık	6 aylık	3 aylık	Aylık
Memleketimizde	750	420	235	110
Yabancı yerlere	1350	725	400	150
Posta birliğine girmiyen yerlere	180	960	500	180

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır

KURUN

YAZI VE YONETİM YERİ:

İstanbul Ankara Caddesi (VAKIT yurdu)

Telefon: İdare 24370 — Yazı işleri 21418

Telgraf adresi KURUN İstanbul

Posta kutusu No 46

YF TURAN

Pektorin
Pektorin
Pektorin..

— Öksürüğünüz mü var ?
— Nezle mi oldunuz ?
— Bronşite mi tutuldunuz ?

Pektorin'den şaşmayınız!

Pektorin
Pektorin
Pektorin

KUTUSU 35 KURUŞ
BEŞİR KEMAL-MAHMUT CEVAT ECZANESİ, SİRKECİ

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

Sanat mektebi mezunu aranıyor

Nazilli Basma Fabrikası monta jında çalışmak ve ehliyeti görülenler bilâhare fabrika kadrosuna alınmak üzere, tesviyeci, elektrikçi, demirci, su ve buhar boruları tesisatçısı elek trik kaynakçısı, 75 sanat mektebi mezunu almacaktır.

Taliplerin 25. 12. 936 tarihine kadar Ankarada Sümer Bank Umumî Müdürlüğüne aşağıdaki vesikala rla müracaatları ilân olunur:

1 — Mektep mezuniyet vesikası,
2 — Bonservis,
3 — 3 adet vesika fotoğrafı,
4 — Nufus kâğıdı,
5 — Hüsnühal ves'kası,
6 — Sıhhat kâğıdı.

NOT:

Nazilli Fabrikası tarafından ve rilmiş olan ilân üzerine vaki olacak müracaatların Banka Umumî Müdür lüğüne gönderilmesi.

Saatli Maarif Duvar Takvimleri

Taklitlerini almamak için dikkat etmelidir.

Her türlü malumatı, saatleri, vakitleri, fırtınaları, hava değişikliklerini, Arabi, Rumi ayları, mevsimler, tarihi vakalar, darbımeseller, maniler, lâtifeler, hikâyeleri havi bu kıymetli Takvimin taklidi çıkmıştır. Aldanmamak için Saatli Maarif Takvimi adına ve saat resmine dikkat etmelidir. Merkezi Maarif Kitaphanesidir. Toptancılara büyük iskontolar yapılır.

İstanbul sıhhî müesseseler arttırma ve eksiltme komisyonundan:

Sivas Nümune hastanesi için s atın alınacak 138 kalem eczayi tıbbiye ve sıhhî malzeme açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıh hat ve İçtimaî muavenet Müdürlüğü binasında kurulu Komisyonda 30—1 2—936 Çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır.

2 — Tahminî fiat 1330 liradır.

3 — Muvakkat garanti: 99 lira 75 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve Liste yi her gün Komisyondan görebilirler.

5 — İstekliler cari seneye ait ti caret odası vesikasile 2490 sayılı ka - nunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (3567)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Tahmin edilen bedeli 952 lira 50 kuruş olan 20000 kilo muhtelif yas sebze 28—Birincikânun—936 tarihin e rastlıyan Pazartesi günü saat 14 de açık eksiltme usuliyle alınacaktır.

Şartnamesi her gün Komisyond an parasız verilir.

İsteklilerin 71 lira 44 kuruştan ibaret olan muvakkat teminatı İstanbul Defterdarlığı muhasebe müdürlü ğüne yatırarak mukabilinde alacak - ları makbuz veya Banka teminat mek tubu ile ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan Komisyonumuza mü racatları (3566)

KURUN doktoru
Necaeddin Atasagun

Her gün 16,30 dan 20 ye kadar Lâlelide Tayyare apartımanlarında daire 2 numara 3 de hastaları kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar muayene parasızdır.

Sahibi: ASIM US — VAKIT Matbaası
Neşriyat Direktörü: Refik A. Sevengil

İstanbul Belediyesi Ilânları

Senelik muhammen kirası 30 li ra olan Anadoluhisarında Göksu de- resi sokağındaki baraka teslim tarihi nden itibaren 937 veya 938—939 seneleri mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık eksiltmeye ko - nulmuş ise de belli ihale gününde gi ren bulunmadığından pazarlığa çev - rilmiştir. Şartnamesi levazım müdürl üğünde görülebilir. İstekliler 225 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mek tubile beraber 22—12—936 salı gü - nü saat 14 de daimî encümende bulu nmalıdırlar. (B.) (3439)